

UDK: 323+321.728 (495 Dubrovačka republika) " 1417/1496 "

DOI: 10.51237/issn.2744-1172.2022.51.17

Izvorni naučni rad

Primljen: 26. 7. 2022.

Prihvaćen: 16. 11. 2022.

Enes Dedić

Univerzitet u Sarajevu – Institut za historiju

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

enes.dedic@iis.unsa.ba

Odluke Velikog vijeća Dubrovačke Republike o Osmanskom Carstvu i Osmanlijama (1417–1496)*

Apstrakt: U radu je donesena transkripcija odluka Velikog vijeća Dubrovačke Republike koje se odnose na Osmanlige i osmansku Državu. Pored toga, pažnja je posvećena historijatu, sistemu bilježenja i osnovnim karakteristikama Velikog vijeća Dubrovačke Republike. Vremenski period koji je ovom prilikom uzet u obzir, omeđen je 1415. godinom kada je započeto zasebno bilježenje odluka triju dubrovačkih vijeća, te kraj 15. stoljeća. Analiza 17 svezaka fonda *Acta Consilii Maioris* iz Državnog arhiva u Dubrovniku, koji se odnose na vremenski period od 1415. do 1506. godine, ukazuje kako prva odluka vezana za Osmanlige potiče iz 1417, a posljednja iz 1496. godine. U odlukama ovog vijeća najveći broj informacija vezanih za Osmanlige tiče se diplomatskih misija, određivanja poklona osmanskim sultanima, pašama, vezirima i poklisarima, te odlukama vezanim za sigurnost dubrovačkih trgovaca koji se nalaze na teritoriji Osmanske Države.

Ključne riječi: Dubrovačka Republika, Veliko vijeće, odluke, Osmansko Carstvo, Državni arhiv u Dubrovniku, 15. stoljeće.

---

* Članak je rezultat rada na projektu "Srednjovjekovna bosanska vlastela" finansiranog od strane Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo.

Abstract: The paper contains a transcription of the deliberations of the Major Council of the Republic of Ragusa that relate to the Ottomans and the Ottoman state. In addition, attention is paid to the historiography, recording system, and basic characteristics of the Major Council of the Republic of Ragusa. The time period taken into account on this occasion is limited to 1415, when separate recordings of the deliberations of the three Ragusan councils began, and the end of the 15th century. An analysis of 17 volumes of the *Acta Consilii Maioris* fund from the Dubrovnik State Archives, which refer to the time period from 1415 to 1506, indicates that the first deliberation related to the Ottomans dates from 1417, and the last from 1496. In the deliberations of this council, the largest amount of information related to the Ottomans concerns diplomatic missions, decisions on gifts to the Ottoman sultans, pashas, viziers, and envoys, and deliberations related to the safety of Ragusan merchants who were on the territory of the Ottoman state.

Keywords: Republic of Ragusa, the Major Council, deliberations, Ottoman Empire, Dubrovnik State Archives, 15th century

Vijeća Dubrovačke Republike predstavljaju iznimno značajne fondove za istraživanje srednjovjekovne historije svih zemalja u neposrednom dubrovačkom okruženju s kojima je imala frekventne odnose. Uzrok tome je u najvećoj mjeri bila razgranata dubrovačka trgovinska djelatnost sa zemljama u unutrašnjosti poluotoka, ali i s udaljenijim državama. U dubrovačkom političkom sistemu, odluke su donesene kroz djelatnosti triju vijeća: Velikog vijeća, Malog vijeća i Vijeća umoljenih. Serije ovih vijeća obuhvataju vremenski period od početka 14. stoljeća do sloma Dubrovačke Republike – 1808. godine. Odluke sva tri vijeća su tokom 14. i početkom 15. stoljeća zapisivane zajedno u seriju *Reformationes* koja sadrži 34 sveska, a najstariji svezak potiče iz 1301. godine. Odluke su zapisivane hronološki, onako kako su usvajane. Radi bolje preglednosti, od 1378. godine odluke Velikog vijeća su zapisivane u zaseban segment sveske. Od 1415. godine došlo je do razdvajanja

bilježenja odluka svih vijeća, te su odluke Velikog vijeća zapisivane u seriju *Acta Consili Maioris* (1415–1808) koja obuhvata 67 svezaka. Za usvajanje određene odluke bila je potrebna većina glasova prisutnih vijećnika. Glasanje se vršilo ubacivanjem kuglica u kutije, a kako bi Veliko vijeće moglo zasjedati, minimalno je moralo biti prisutno 60 vijećnika. Svi ponuđeni prijedlozi su zapisivani, rezultat glasanja bilježen je uz usvojenu odluku, dok je odbijeni prijedlog prekrižen. Prilikom izbora dužnosnika predlagana su tri kandidata, te je svaki vijećnik glasao za ili protiv svakog od kandidata. Kod imena kandidata koji su imali više negativnih glasova upisivana je nula, a kod kandidata koji bi dobili natpolovičnu podršku, upisivao se broj pozitivnih glasova. Uz ime izabranog kandidata upisivalo se i da li je prihvatio ili odbio dužnost. Vijeća su učestalo donosila odluke da se pojedino pitanje riješi u okvirima djelovanja drugog vijeća, a vremenom je dolazilo i do mijenjanja nadležnosti pojedinih vijeća. Veliko vijeće je predstavljao najviši organ vlasti, odlučivalo je o izboru dužnosnika (različitim funkcijama u političkom sistemu Dubrovačke Republike, te poslanstava), davalo saglasnost za uvoz i izvoz dobara i pružanje različitih usluga, donosilo širi spektar odluka o diplomatskim misijama, određivalo visinu iznosa diplomatskih poklona vladarima, vlastelinima i drugim činovnicima susjednih zemalja, kao i njihovim poslanicima koji su dolazili u Dubrovnik. Vremenom su najznačajnije nadležnosti Velikog vijeća prenesene na Vijeće umoljenih.¹

Odluke Velikog vijeća su pisane na latinskom jeziku uz korištenje skraćenica uobičajenih za srednjovjekovnu latinsku pisarsku praksu. Sačuvani dokumenti iz ove serije su u dobrom stanju i prilično čitki. Dio odluka Velikog vijeća ranije je objavlјivan kroz publiciranje ispisa iz serije *Reformationes* koje su priredili: Ivan Tkalčić, Josip Gelcich,

---

¹ Josip Gelčić, "Dubrovački arhiv", *Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini*, br. 22 (1910): 545–555; Михаило Динић, *Одлуке већа Дубровачке републике*, knj. I (Београд: Српска академија наука, 1951), 3–6; Nella Lonza i Zdravko Šundrica, *Odluke dubrovačkih vijeća 1390–1392* (Zagreb, Dubrovnik: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Zavod za povjesne znanosti u Dubrovniku, 2005), 7–13.

Mihailo Dinić, Zdravko Šundrica te Nella Lonza.² Određene odluke Velikog vijeća iz 15. stoljeća objavljene su u djelima Nikole Jorge, Danka Zelića i Ane Plosnić Škarić.³

Odnosi Dubrovačke Republike i Osmanskog Carstva postali su frekventniji u 15. stoljeću sukladno tome kako se Osmanska Država postepeno širila na teritorije drugih zemalja na prostoru jugoistočne Evrope. Dubrovačka trgovina, kao glavna privredna djelatnost, uveliko je ovisila od državnih odnosa s vladarima i vlastelom iz dubrovačkog zaledja. Vremenom su Osmanlije sve više uticale na sigurnost puteva i kontrolirali određene oblasti, što je neminovno vodilo do ostvarivanja značajnijih diplomatskih kontakata i pregovora. Dubrovačke vlasti su kroz odluke vijeća kreirali vanjskopolitičku orijentaciju, između ostalih i prema Osmalijama. Analiza odluka Velikog vijeća ukazuje kako su ovi kontakti najaktivniji i najizraženiji u hronološkom okviru od 1430. do 1452. godine. Posebno se izdvajaju krizni periodi u kojima su dubrovačka poslanstva upućivana na osmanske dvorove poput perioda Konavoskog rata između Dubrovačke Republike i bosanskog vojvode Radoslava Pavlovića, period četrdesetih i pedesetih godina 15. stoljeća kada su Dubrovčani na sve načine nastojali izbjegći plaćati harač osmanskom sultanu, te vrijeme sukoba s bosanskim vlastelinom hercegom Stjepanom Vukčićem početkom pedesetih godina.

Transkripcija i analiza odluka Velikog vijeća vezanih za Osmanlije ukazuju kako su kroz djelatnost ovog državnog tijela u najvećoj mjeri razma-

---

² Ivan Tkalčić i Josip Gelsich, *Monumenta Ragusina. Libri reformationum*, sv. I-V (Zagreb: Jugoslovenska akademija nauka i umjetnosti, 1879–1897); Михаило Динић, *Одлуке већа Дубровачке републике*, knj. I; Михаило Динић, *Одлуке већа Дубровачке републике*, knj. II (Београд: Српска академија наука и уметности, 1964); Lonza i Šundrica, *Odluke dubrovačkih vijeća 1390–1392; Nella Lonza, Odluke dubrovačkih vijeća 1395–1397* (Zagreb, Dubrovnik: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povjesne znanosti u Dubrovniku, 2011).

³ Nicolae Iorga, *Notes et extraits pour servis a l' histoire des croisades au XV siècle*, Vol. II (Paris: Ernest Leroux, 1899); Danko Zelić i Ana Plosnić Škarić, *Dubrovnik: Civitas et Acta Consiliorum 1400–1450* (Zagreb: Hrvatska zadruga za znanost–Institut za povijest umjetnosti, 2017).

trane odluke o širem spektru dubrovačkih diplomatskih misija, prijemu osmanskih poklisara i činovnika u Dubrovniku, određivanju visine poklona za osmanske velikodostojnike i poklisare. Iz odluka o slanju dubrovačkih poslanika na dvor osmanskih sultana ili činovnika koji su upravljali određenim oblastima, kristališe se kako su vijećnici vodili posebno računa o izboru svojih vlastelina za poslanike, broju članova poslanstva, dužini trajanja poslanstva, njihovim slugama, konjima za prijevoz, novčanim iznosima koje mogu potrošiti u svrhu diplomatske misije i svim ostalim uslovima koji su bili potrebni za ova putovanja. Posebna pažnja posvećivana je kod odlučivanja o novčanim sredstvima koje je poslanstvo moglo potrošiti na osmanskim dvorovima u svrhu čašćenja vladara, velikih vezira i drugih velikodostojnika s kojima bi vodili pregovore, a koji su bili od iznimne važnosti za dubrovačku trgovinu. Uobičajeno su birana dva poslanika za jednu diplomatsku misiju. U određenim okolnostima donesene su i odluke o upućivanju na osmanski dvor jednog ili više dubrovačkih vlastelina koji bi se u tom trenutku zadesio na prostoru Srpske Despotovine ili neke druge oblasti, kako bi se ubrzao proces. Odlazak u diplomatsku misiju kod Osmanlija tokom 15. stoljeća nije predstavljao nimalo jednostavan angažman za dubrovačke vlasteline zbog nedefinisanih državnih odnosa između Dubrovačke Republike i Osmanskog Carstva. U tom kontekstu se posmatraju i informacije o odbijanju brojnih vlastelina da budu dio ovih poslanstava uprkos činjenici da su izabrani na tu dužnost. Dubrovačke vlasti su kroz odluke vijeća određivale rigorozne novčane kazne za odbijanje ovakvih dužnosti bez posebnog opravdanog razloga. Pored navedenih, također su u manjem broju slučajeva razmatrane i odluke o povlačenju dubrovačkih trgovaca na prostor Republike iz područja Bosne, Srpske Despotovine i Osmanskog Carstva u vrijeme neposrednih opasnosti po njihovu sigurnost, o podršci u sukobima koje su Ugari vodili protiv Osmanlija. Nakon osmanskih osvajanja zemalja i oblasti u neposrednom dubrovačkom zaleđu, kroz Veliko vijeće su razmatrane i odluke o dozvoli osmanskim činovnicima da izvoze i prevoze vino preko dubrovačkog teritorija.

Dubrovačke vlasti su imale razvijen sistem diplomatskog djelovanja koje je učestalo uključivalo čašćenje poslanika, vladara, vlastelina i drugih političkih faktora u njihovom neposrednom okruženju po čijim teritorijama su se dubrovački trgovci kretali i trgovali. Posebnu pažnju u djelatnosti Velikog vijeća zauzimalo je pitanje diplomatskih poklona i čašćenja osmanskih vladara, vezira, paša, krajišnika, te ostalih činovnika i njihovih poklisara koji su donosili vijesti od svojih gospodara u Dubrovnik. Kroz ovu vrstu odluka, zrcali se i odnos prema najistaknutijim osmanskim velikodostojnicima s kojima su dubrovačke vlasti ostvarivale najfrekventniju komunikaciju. U najvećem obimu ta je komunikacija bila uvjetovana dubrovačkom karavanskom trgovinom, za čije je nesmetano djelovanje bilo nužno obezbijediti naklonost činovnika koji su od tridesetih godina 15. stoljeća imali značajna uporišta i moć na teritorijima koje su pripadale prostoru dubrovačkog trgovačkog kruga. U tom kontekstu je nužno posmatrati i činjenicu da se kroz djelatnost Velikog vijeća učestalije susreću osmanski krajišnici, paše i ostali činovnici koji su djelovali na tom području. Odluke o osmanskim sultanima – Muratu II i Mehmedu I, direktno su vezane za diplomatsku komunikaciju najviše državne razine, a koja je uključivala i najvažnije pitanje – plaćanja godišnjeg harača od strane dubrovačkih vlasti osmanskim sultanima. Diplomatske misije na dvorovima osmanskih sultana bile su popraćene odlukama kojima se dozvoljavaju veći novčani izdaci za sultane i vezire u iznosima i do 800 zlatnih dukata. Od osmanskih funkcionera kroz odluke Velikog vijeća spominju se Hamza-beg, vojvoda Ishak-beg, njegovi sinovi vojvoda Isa-beg Isaković i vojvoda Barak-beg, vojvoda Ismael, vojvoda Daut-beg, Nazum beg i drugi neimenovani dostojanstvenici. Za navedene osmanske vojvode Veliko vijeće je izglasavalo poklone u tkaninama, srebrenini, drugim predmetima ili novcu. Visina poklona je ovisila od više faktora poput ranga činovnika, ozbiljnosti trenutne situacije na terenu, zahtjevima prema toj osobi i slično. Vijećnici su vojvodu Isaku nagrađivali u predmetima ili novcu u iznosu od 60 do 120 dukata te 400 perpera, vojvodu Baraka sa 100 dukata te 400 perpera, vojvodu

Isa-bega od 100 dukata te 150 do 500 perpera, vojvodu Ismaela 40 perpera, vojvodu Daut-bega 100 perpera, pašu Rumelije sa 50 dukata te 200 perpera. Imena većine osmanskih poklisara nisu ostala zabilježena u odlukama vijeća, poznati su pojedinci poput Brajana, Vratka, Ali-bega, Dmitra, Aguba. Najčešće su usvajane odluke o davanju darova poklinsarima u tkaninama vrijednosti 30–60 perpera.

Analiza odluka dubrovačkog Velikog vijeća iz vremenskog perioda 1417–1496. godine ukazuje kako su diplomatski odnosi Republike s Osmanskim Carstvom u početku stoljeća bili manjeg intenziteta, te su se pojačavali od tridesetih godina 15. stoljeća sukladno političkim i georelativnim promjenama na prostoru jugoistočne Evrope. Djelatnost Velikog vijeća u vezi s Osmanlijama kretala se u uobičajenim okvirima djelokruga ovog tijela. Predlagane odluke odnosile su se na definiranje svih parametara dubrovačkih poslanstava upućenih na dvorove osmanskih vladara i činovnika, odlučivanje o visini i vrijednosti poklona osmanskim velikodostojnicima, brizi za dubrovačke trgovce koji su se nalazili na prostoru Osmanskog Carstva u kriznim situacijama, te u manjem broju slučajeva za usluge koje su dubrovačke vlasti činile Osmanlijama.

Acta Consilii Maioris I (1415–1419)

14. 7. 1417, f. 76v.

Sa strane: “Pro donando oratori Turchi.”

“Prima pars est de donando hinc ambaxiatori domini Turchi Chamsabech.” Captum per LVIII, contra 5.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

“Prima pars est de donando valorem yperperis quinquaginta in illis rebus que videbuntur domino Rectori et Paruo consilio.” Captum per LV, contra VIII.

“Secunda est de donando valorem yperperis sexaginta. [Prekriženo]

Acta Consilii Maioris II (1419–1423)

21. 5. 1420, f. 29.

Sa strane: “Fallo.”

“Prima pars est de induciando supra his que consulta puntialiter sunt pro factis Isach Theucri. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de deliberando. [Prekriženo]”

24. 5. 1420, f. 29.

Sa strane: “Pro enseniendo Isaach voyuoda Theucri.”

“Prima pars est de enseniendo parte et sumptibus dominii nostri voyuodam Isaach Theucrum.” Captum per LXXXVII, contra VIII.

“Secunda pars est de non enseniendo ipsum Isaach. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro eodem.”

“Prima pars est de enseniendo predictum usque ad summam yperperorum quadringentorum.” Captum per LVIII.

“Secunda est de enseniendo eundem Isaach usque ad quantitatem yperperorum quingentorum. [Prekriženo]”

3. 11. 1420, f. 41v.

Sa strane: “Pro dono Isach.”

“Prima pars est de donando Isach voiude Theucro de denaris nostri communis in rebus que videbuntur presenti consilio.” Captum per LIII, contra X.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

“Prima pars est de donando sibi valorem ducatos sexaginta.” Captum per XLVIII, contra XIII.

“Secunda pars est de donando sibi valorem ducatos quinquaginta. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro dono Braiani Theucri.”

“Prima pars est de donando Braiano Theucro nuntio dicti voiude Isach.” Captum per XLVIII, contra XIII.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

“Prima pars est de donando sibi valorem yperperorum quadraginta.” Captum per XLI, contra XXII.

“Secunda pars est de donando sibi valorem yperperorum triginta tamen. [Prekriženo]”

12. 12. 1422, f. 105v.

Sa strane: “Pro Manoli Visomatii Theucro.”

“Prima pars est de concedendo gratis Manoli visomatti Theucro basta-sios et magazenos pro grano quod nunc conduxit in Ragusio exonerando et ponendo in eis.” Captum per LV, contra XII.

“Secunda pars est de non dando sibi bastasios et magazenos ut supra. [Prekriženo]”

Acta Consilii Maioris III (1423–1428)

11. 6. 1426, f. 117v.

Sa strane: “Pro voiude Isach.”

“Prima pars est de donando voiude Isach.” Captum per LXI, contra XIII.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro eodem.”

“Prima pars est de donando sibi centum viginti ducatos.” Captum per XLVIII, contra XXV.

“Secunda pars est de donando eidem ducatos centum. [Prekriženo]”

21. 4. 1427, f. 165.

Sa strane: “Pro donando Barach voiude et suis oratoribus.”

“Prima pars est de donando huic voiude Barach Theucro filio Isaach Theucri et similiter de donando istis oratoribus suis qui sunt in Ragusio.” Captum per LXX, contra XVII.

“Secunda pars est de non donando eis. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro eadem causa.”

“Prima pars est de donando Barach predicto in pannis valorem ducatorum centum.” Captum per LX, contra XVIII.

“Secunda pars est de donando eidem ut supra valorem auri nonaginta. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro eadem causa.”

“Prima pars est de donando oratoribus istius Barachi ambobus valorem yperperorum centum in pannis.” Captum per LXI, contra XVII.

“Secunda pars est de donando eis in pannis valorem ducatos octuaginta. [Prekriženo]”

Acta Consilii Maioris IV (1428–1433)

9. 8. 1430, f. 97-98.

Sa strane: “Pro ambassiata ad imperatorem Teucrorum.”

“Prima pars est de mittendo ambaxiatam ad imperatorem Teucrorum.”

Captum per LXVII, contra XVIII.

“Secunda pars est de non mitendo. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro eadem.”

“Prima pars est de mittendo duos nobiles.” Captum per LXXVIII, contra VII.

“Secunda pars est de mittendo unum. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro salario eorum ambaxiatorum.”

“Prima pars est de dando dictis ambaxiatoris ituris ad imperatorum Teucrorum pro tribus mensis pro eorum salario ad yperperorum III^c pro quolibet eorum et qualibet diem qua de pluri staret in dicta ambaxiata.” Captum per LXX, contra XV.

“Secunda pars de dando ut supra ad yperperorum CC. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro famulis.”

“Prima pars est de dando dictis ambaxiatoris famulos X equestres et equos XVI.”

“Secunda pars est de dando famulis VIII equestres, quatuor peditus et equos XIII. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro salario famulorum.”

“Prima pars est de dando famulis ituris cum dictis ambaxiatoris ad rationem mensis ad yperperorum IIII° pro quolibet et duplum expenditori.” Captum per XLIII, contra XLII.

“Secunda pars est de dando ut supra ad yperperorum IIII° cum dimidio et duplum expenditori. [Prekriženo]” [97]

Sa strane: “Pro expensis.”

“Prima pars est de limitando expensas dictis ambaxiatoris.” Captum per LXIII, contra XXI.

“Secunda pars est de non limitando. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro eisdem expensis.”

“Prima pars est de limitando dictas expensas ipsis ambaxiatoris ad yperperorum XII quolibet die et si minus expendedederint teneantur restituere comuni nostro per sacramentum.” Captum per LX, contra XXV.

“Secunda pars est de limitando ut supra ad yperperorum XV. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro pena eorum.”

“Prima pars est de augendo penam dictis ambaxiatoris ultra penam statuti et qui vadant per plateam non habeant excusationem.” Captum per LXXXIII, contra I.

“Secunda pars est de non augendo. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro eadem pena.”

“Prima pars est de augendo dictam penam unicuique dictorum ambaxiatorum [Prekriženo: pro] de yperperis VI^c. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de augendo ut supra cuilibet eorum de yperperis VIII^c.” Captum LVI, contra XXVIII. [97v]

Sa strane: “Pro massaricis eorum.”

“Prima pars est de dando cuilibet dictorum ambaxiatorum pro massariciis quas ex suis secum ferre teneantur ad yperperorum decem.” Captum per LXVIII, contra XVI.

“Secunda pars est ad yperperorum VIII. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro confectionibus deferendis.”

“Prima pars est de dando dictis ambaxiatoris pro confectionibus donandis et secum deferendis ultra suprascriptis eorum expensas yperperis quadraginta.” Captum per LXX, contra XV.

“Secunda pars est de dando ut supra pro dictis confectionibus yperperis XXX. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro donis.”

“Prima pars est de mittendo dictos ambaxiatoris cum donis.” Captum per LXXX, contra V.

“Secunda pars est de mittendo ut supra sine donis. [Prekriženo]”

Sa strane: “Libertas pro inueniendis denariis et expedizione eorum ambaxiatorum.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et Minori consilio suo cum Consilio rogatorum pro expeditione supradicte ambaxiate reperiendi denarios et accipiendi eos ad prode consuetum de quinque pro centenario ad rationem anni obligandi comune nostrum secundum usum cum clausulis et cautelis opportunis et expedendi et dandi denarios dictis ambaxiatorum tam pro expensis quam salariis ipsorum et famulorum et faciendi eis comissionem prout dicto domino Rectori et consiliis videbitur et circa predicta omnia faciendi contrafacere posset presens consilium cum plena libertate et auctoritate.” Captum per LXXXI, contra III.

“Secunda pars est de non dando. [Prekriženo]”

“Electio suprascriptorum duorum ambaxiatorum facta per scrutinum more solito

Ser Petrus de Lucharis ballotte 37, contra 33, extra XV

Ser Georgius de Goze ballotte 45, contra 28, extra 12”

Ispod: “Habuerunt terminum ad diberandum usque per totam diem veneris proxime futuris.” [98]

29. 8. 1430, f. 99v.

Sa strane: “De dando libertatem domino Rectori et Consilio minori ac Consilio rogatorum expediendi ambaxiatam ituram ad imperatorem Teucrorum etc.”

“Prima pars de dando libertatem domino Rectori et eius Minori consilio et Consilio rogatorum quod pro augmentatione nostre ciuitatis possint expediendi ambaxiatam ituram ad imperatorem Teucrorum tam pro donis quam pro promissionibus fiendis quam etiam pro omnibus aliis opportunis pro bono nostre rei publice tamquam facere possit presens consilium [Prekriženo: rogatorum] prout ipsi domino Rectore et suo consilio videbitur.” Capta per LXIII, contra I.

“Secunda pars est de non dando ut supra. [Prekriženo]”

3.10. 1430, f. 103v.

“Electio quatuor consiliariorum ad Consilium rogatorum loco ser Marini de Gradi, ser Clementis de Resti, ser Palladini de Gondola qui iuit comes Stagni, ser Petri de Lucari et ser Georgi de Goze qui iuerunt ambaxiatam ad Teucrum.

Ser Marinus Ra. de Goze ballotte 00

Ser Vita Cle. de Goze ballotte 00

Ser Nicola de Prodanello ballotte 00

Ser Daniel de Sorgo ballotte 00

Ser Nicola Si. de Goze ballotte 00

Ser Johannes de Lucha ballotte 00

Ser Nicola Jo. de Caboga ballotte 00

Ser Junius Mat. de Gradi ballotte 00

Ser Michael Na. de Proculo ballotte 00

Ser Nicola Ste. de Lucari ballotte 00

Ser Michael de Bocignolo ballotte 00

Ser Johannes Si. de Goze ballotte 00.”

30. 6. 1431, f. 143v.

Sa strane: “Pro largiendo nuncis Ysach voyuode.”

“Prima pars est de largiendo nuncio Ysach voyuode Teucri.” Captum per LXVII, contra I.

“Secunda pars est de non largiendo. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro eodem.”

“Prima pars est de donando suprascripto nuncio yperperos treginta in panno.” Captum per LX, contra VIII.

“Secunda pars est de largiendo yperperos viginti quinque in panno. [Prekriženo]”

21. 7. 1431, f. 145v.

Sa strane: “Pro remittendo unum ex ambaxiatoribus ad Portam imperatoris Teucrorum.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori, consilioque suo cum Consilio rogatorum possendi pro seruiciis et negociis domini nostri remittere ad Portam imperatorum Teucri unum ex ambaxiatorum nostrorum qui ad ipsum imperatori Teucri fuerunt videlicet aut ser Petrum de Lucaris aut ser Georgium de Goze qui inter se concordes esse debeant de altero ipsorum qui ire beat. Et si concordes esse non possent ponere debeant sortes inter se et cui sors tetigeat ille talis ire beat. Et recedere et prosequi viagium suum infra unum diem a die qua receperit commissionem sibi faciendam sub pena yperperos mille. Et qui iturus habere beat pro suo reporamento pro duobus mensis iperperis ducentos. Et si ultra duos menses steterit habere debet ad iperperum unum pro qualibet die. Et accipere beat ex equis ipsorum ambaxiatorum nouem ex melioribus cum sex famulis equestribus in quibus intelligatur et sit unus expenditor. Et habeant salarium iuxta solitum. Et habere beat pro expensis qualibet die ad iperperorum octo. Et si minus expenderet restituere teneatur comuni nostro secundum consuetudinem. Et faciendi commissionem ipsi ambaxiatori et expendendo ipsum omnibus opportunis prout ipsi domino Rectori et consiliis melius videbitur cum eadem met libertate qua posset presens consilium.”

Captum per LXXIII, contra II.

“Secunda pars est de non dando dictam libertatem. [Prekriženo]”

3. 11. 1431, f. 160.

Sa strane: “Pro ambaxiata mittenda ad dominum Teucrorum.”

“Prima pars est de mittendo ambaxiatam nostram ad dominum Teucrorum.” Captum per CVIII, contra IIII.

“Secunda pars est de non mittendo. [Prekriženo]”

Sa strane: “De mittendo duos nobiles.”

“Prima pars est de mittendo duos nobiles nostros.” Captum per CVIII, contra III.

“Secunda pars est de mittendo solummodo unum. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro uno mittendo ad dominum Theucrorum.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et Minori consilio suo cum Consilio rogatorum possendi mittere ad Portam domini Theucrorum unum bonum hominem ex mercatoribus nostris Sclauonie et imponendi sibi penam. Et faciendi expensam et sibi comissionem prout ipsis domino Rectori et consiliis videbitur. Et expediendi ipsum omnibus opportunis cum illa libertate qua posset presens Maius consilium.”

“Secunda pars est de non dando. [Prekriženo]”

5. 11. 1431, f. 160-161.

Sa strane: “Salarium ambaxiatorum.”

“Prima pars est de dando ambaxiatoribus nostris ituris ad Portam Teucrorum presentibus mensis pro eorum salario ad yperperos CCC^{os} pro quolibet eorum et yperperum unum pro quolibet eorum et quolibet die qua de pluri starent in dictam ambassiatam.” Captum per CI, contra VI.
“Secunda pars est de non dando dictis ambassiatoris. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro famulis et equis ambaxiatorum.”

“Prima pars est de dando dictis ambaxiatoribus famulos decem equestres et equos sexdecim.” Captum CI, contra VI.

“Secunda pars est de dando famulos octo equestres, quatuor pedites et equos quatuordecim. [Prekriženo]”

Sa strane: “Salarium famulorum.”

“Prima pars est de dando famulis ituris cum dictis ambaxiatoris in mense et ratione mensis ad iperperorum quatuor pro quolibet et duplum expenditori. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de dando ad yperperorum quatuor cum dimidio pro quolibet et duplum expenditori.” Captum per LXXXII. [160]

Sa strane: “Limitatio expensis ambaxiatoris.”

“Prima pars est de limitando expensis dictis ambaxiatoris.” Per C, contra VII.

“Secunda pars est de non limitando eas. [Prekriženo]”

“Limitatio ut supra.”

“Prima pars est de limitando expensis dictis ambaxiatoris ad iperperorum duodecim pro quolibet die et si minus exponent id nostro communi restituere teneantur.” Per LXXXII, contra V.

“Secunda pars est de limitando ad iperperorum dictam ut supra. [Prekriženo]”

“Prima pars est de augendo penam dictis ambaxiatoribus ultra penam statuti et qui vadit per plateam non habeat excusationem.” Captum per CVI, contra I.

“Secunda pars est de non augendo. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pena ambaxiatoris.”

“Prima pars est de augendo ut supra cuilibet ypsorum de yperperis [Prekriženo: octingentis] sexcentis. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de augendo ut supra cuilibet ipsorum de iperperis VIII^c. Per LXXXIII.

Sa strane: “Donum ipsorum ambaxiatoris pro confectionibus.”

“Prima pars est de dando dictis ambaxiatoribus pro confectionibus secum portandis et donandis.” Captum per CV, contra II.

“Secunda pars est de non dando. [Prekriženo]”

“Prima pars est de dando ipsis ambaxiatoris predictis confectionibus secum portandis et donandis iperperis XL^a.” Captum per C, contra VII.
“Secunda pars est de dando tamen iperperis XXX. [Prekriženo]”

“Prima pars est de mittendo dictos ambaxiatoris cum donis.” Captum per CVI, contra I.

“Secunda pars est de mittendo sine donis. [Prekriženo]”

Sa strane: “Donum dandam imperatori Theucrorum.”

“Prima pars est de donando imperatori Omorat et sue curie in denariis et rebus usque ad summam et amonitantiam ducatos auri septigentis secundum quod videbitur domino Rectori et suo Minori consilio.” Captum per LXXXVIII.

“Secunda pars est de donando ut supra solummodo in denaris et rebus ducatos auri sexcentos. [Prekriženo]” [160v]

“Prima pars est de dando cuilibet dictorum ambaxiatorum pro masaritias quas secum ferre teneantur ad iperperorum decem.” Captum per CI, contra VI.

“Secunda pars est de dando ad iperperorum octo. [Prekriženo]”

Sa strane: “Eos ambaxiatoris ab eunde.”

“Prima pars est quod ambaxiatori scripti elligendi ad eundum ad Portam Teucrorum a die qua acceptauerunt ambaxiatam usque ad dies decem recedere hinc debeant et ire ad viagium suum sub pena ducatos auri centum pro quolibet eorum.” Captum per LIII.

“Secunda pars est quod modo et forma predictis sub dicta pena usque ad octo dies a die qua acceptauerunt ipsam eorum ambaxiatam recedere debeant. [Prekriženo]”

Sa strane: “Libertas faciendi comissionem ipsis ambaxiatoribus et accipiendi denarios in comune pro expeditione eorum.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et Minori consilio suo cum Consilio rogatorum faciendi et ordinandi comissionem dictis ambaxiatoribus ituris et expediendi eos. Et pro expedicione eoram reperiendi et accipiendi denarios in comune nostrum ab illis de quibus videbitur ad prode consuetum de quinque pro centenario in ratione anni. Et obligandi ipsa de causa comune nostrum secundum usum cum solemnitatibus et cautelis opportunis. Et pro predictis omnia alia necessaria faciendi cum illa met libertate et auctoritate quibus posset presens Maius consilium.” Capta per CV, contra II.

“Secunda pars est de non dando dictam libertatem. [Prekriženo]” [161]

5. 11. 1431, f. 161.

“Refutauit. Eodem die. Ser Benedictus Marini de Gondola electus fuit per scrutinium ambasiator ad Portam imperatoris Theucrorum.”

7. 11. 1431, f. 161v.

Sa strane: “1431 die XVII nouembris contrascriptus ser Matheus de Crosis acceptauit ambaxiatam coram domino Rectori et eius consilio.”

“Matheus de Crosis electus fuit ambasiator ad Portam imperatorum Omorat per scrutinum more solito et remansit eum.” Ballotte LVI, contra CXIII.

“Die XV nouembris 1431 datum fuit terminus suprascripto ser Matheo ad deliberandum si acceptare vult electionem suprascriptam usque per per totam diem sabati proxime futuris die VIII nouembris 1431 que erit die XVII presentis mensis.”

“Ellectio secondi ambasiatoris ituri ad Portam imperatoris Omorat factam per scrutinum more solito.”

Sa strane: “Nota quod contrascriptus ser Marinus electus fuit die VIII nouembris 1431 hora decimaseptima cum dimidia.”

“Ser Marinus Mi. de Restis electus fuit et remansit per ballotte LIII°, contra L.”

Ispod: “Die 14. nouembris 1431. ser Nicola Mi. de Resti frater et procurator scripti ser Marini de Resti ut apperet in procurementis cancelarie die 23. marci 1422 refutauit dicto nomine domino Rectori et eius Minoris consilio scriptam ambaxiatam ad quam electus erat et soluit penam yperperorum 800 ut apperet ad intratam camerariorum presentis mensis. Et ipsi met camerari scilicet ser Jacobus de Prodanello, ser Jacobus P. de Lucari et Stefanus P. de Sorgo confessi fuerunt illos habuisse et recepisse. Renuntiando.”

7. 11. 1431, f. 161v.

Sa strane: “Pro ser Marino Ni. de Restis de electione ambaxiate sue pars ista successit infrascriptam.”

“Prima pars est quod ser Marinus [Prekriženo: Marini] Micha. de Restis elligi potuit ambaxiator ad Portam Theucri non obstante quod absens fuerit a ciuitate Ragusi. Que pars si capta fuerit mitti debeat pro ipso ser Marino et ei defferre sacramentum quod causa deffugiendi et euitandi [Prekriženo: suprascriptum] electionem de eo factam non exuit ciuitatem et districtum nostrum. Quod si sacramento suo firmauerit franchus sit ab ipsa electione de eo factam. Et hoc secundum formam ordinis nostri scripti in libro viridi ad capitula 66. [Prekriženo]”

Sa strane ispod: “Cassum qui non habuerunt locum nec ad partitum posite fuerunt.”

“Secunda pars est quod elligi non potuit ad suprascriptam ambaxiatam. Eo quia fuit extra districtum nostrum. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro eodem ista pars processit scriptam.”

“Prima pars est de induciando supra facte electionis facte de ser Marino Michaelis de Restis pro ambaxiatore ad Portam Theucri. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de deliberando.” Captum per LXVIII, contra XXXVIII.

Sa strane: “Pro ser Marino Mi. de Restis electo ambassiatore.”

“Prima pars est pro electione facta de ser Marino Mi. de Restis electi ambassiatore ad Portam Teucrorum sequendo ordinem scriptum in libro viridi ad capitula 66 de hic qui elligi possimus.” Per LVII, contra LII.

“Secunda pars est de consulendo aliter. [Prekriženo]”

15. 11. 1431, f. 162v.

“Ellectio secundi oratoris ad imperatorem Omorat Teucrorum per scrutinium loco ser Marini Mi. de Restis qui reffutauit et soluit penam Paladinus Ja. de Gondola remansit cum ballotte XLVIII, contra XLVI, extra XVIII

absolutus fuit propter infirmitatem ut infra se per partem de eo captam.”

“Ellectio unius consiliarii loco ser Ruschi de Poza qui iuit extra districum

Ser Marinus de Prodanello ballotte

Ser Nicola Jo. de Poza ballotte LXIII, contra XLII

Ser [Prekriženo: Juni] Michael de Crieua ballotte.”

Sa strane: “Eodem die refutauit. Renuntiando coram domino Rectore et soluit penam que non posita est ad intratam communis presentis mensis nouembris.”

16. 11. 1431, f. 162v.

Sa strane: “Pro excusatione ser Paladini de Gondola ab eius ambassiatata.”

“Prima pars est de habendo ser Palladinum de Gondola ambassiatorum nostrum electum ad Portam Teucrorum excusatum a dicta sua ambassiatata pro eius infirmitate pro qua inpotens est juxta relationem quatuor nostrorum medicorum eorum sacramento factam domino Rectori et eius Minori consilio.” Captum per LXXVI, contra XVIII, extra XVII.

“Secunda pars est de non excusando eum. [Prekriženo]”

“Ellectio unius ambaxiatoris ad imperatorum Teucrorum facta per scriptinium more solito loco ser Paladini de Gondola liberati in presenti consilio ab electio heri de ipso facta.”

Sa strane: “Die XVIII nouembris 1431. refutauit et ellegit confine ordinis coram domino Rectore.”

“Ser Dobre de Binzola remansit electi cum ballotte LIII, contra XLVIII.”

Ispod: “Eodem die datum fuit terminum suprascripto ser Dobre usque ad diem dominicham proxime futurum que erit die XVIII presentis mensis cum acceptandum vel reffutandum.”

20. 11. 1431, f. 163.

Sa strane: “Pro additione faciendi salario ambaxiatorum ad Portam Teucrui.”

“Prima pars est de addendo ambaxiate iture ad Portam Teucrum videlicet salario ambaxiatorum. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de sequendo ad electionem ambaxiatorum ipsius ambaxiate.” Capta per XLVII, contra LXVIII, extra VII.

“Ellectio oratoris secundi ituri ad Portam Omorat imperatorum Teucrorum loco ser Dobre de Binzola qui refutauit et dixit ire velle a confine Melite facta per scrutinium more solito.”

“Ser Marinus Ju. de Georgio remansit ambassiator ut supra.” Per ballotte LVIII, contra XLVII.

Ispod: “Eadem die datus fuit sibi ser Marino terminus ad delliberandum usque per totam diem crastinam si acceptare vult dictam ambassiatam an ne.”

Sa strane: “1431. die XXI nouembris constrascriptus ser Marinus Ju. de Georgio acceptauit coram domino Rectori ser Johanne de Volzio.”

Sa strane: “Pro ser Sigismundo de Georgio.”

“Prima pars est de faciendo gratiam ser Sigismundo de Georgio confinato per caza mortuos quia venit a loco suo pestium. Quia ser Marino fratre suo acceptante ambassiatam ad quam electus est ipse ser Sigismundus illico Ragusium venire et stare possit non obstante confine sibi dato et ordinibus in contrarium existentibus.” Captum per LXXXIIII, contra XXIII.

“Secunda pars est de non faciendo ipsam gratiam. [Prekriženo]”

29. 11. 1431, f. 164v.

Sa strane: “Pro terminus ambassiatoris ad Teucram prorogando.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et suo Minoris consilio cum Consilio rogatorum prorogandi terminum ambassiatoris nostris ituras ad Portam Teucri. In casu qui fortunale temporis regnaret per quod recedere non possent de Ragusio. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de non dando dictam libertatem.” Captum per LXXII, contra XXVIII.

1. 12. 1431, f. 164v.

Sa strane: “Pro recessu ambaxiatori ad Teucrum.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et Minoris consilio quia propter tempestatem et in temperiam temporis ambaxiatori nostri ad Teucrum hodie hinc recedere ut supra possunt pro proseguendo viagium suum possendi prorogare terminum recessus dictorum ambaxiatorum usque per totam diem lune proxime futuram qua die recedere hinc debeant et sequi viagium eorum. Et si ante ipsum terminum tempus aptarent quod possint dominus Rector et Minus consilium eos cogere ad recedendum et eundum ad dictum suum viagium. Et che sub pena restructius alias sibi impositis.” Captum per LVIII, contra III.

“Secunda pars est de non dando dictam libertatem. [Prekriženo]”

24. 3. 1432, f. 267v.

Sa strane: “Pro donando Turcimanno.”

“Prima pars est de donando Turcimanno qui fuit cum ambaxiatoribus nostris ad Portam imperatoris Teucrorum.”

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro eodem.”

“Prima pars est de donando dicto Turcimanno yperperis XXX^a. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de donando ut supra yperperis quinquaginta.” Per LVII, contra VII.

19. 6. 1433, f. 286.

Sa strane: “Pro Ismael Teucro.”

“Prima pars est de donando Ismael Teucro voyuode contrate olim Tanus Ducayni.” Ballotte LXXX.

“Secunda est de non donando. [Prekriženo]”

“Prima pars est de donando Ismael predicto in pannis yperperis quadragna.” Ballotte LXXXI.

“Secunda pars est de donando sibi solummodo in pannis yperperis XXX. [Prekriženo]”

Acta Consilii Maioris V (1434–1435)

17. 3. 1436, f. 65v-66.

Sa strane: “Pro donando Barach Teucro.”

“Prima pars est gratia redendi beniuolium Barach Teucrum mercatori- bus nostris qui de eo dubitant de faciendo eidem donum expensis nostri communis.” Captum per LXXVI, contra XII.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro eodem.”

“Prima pars est de donando eidem Barach in illis rebus de quibus domino Rectorii et suo Minori consilio cum Consilio rogatorum videbitur yperperos quingentos.” Captum per LXV, contra XXIII.

“Secunda pars est de donando modo predicto eidem Barach yperperos CCCC°. [Prekriženo]” [65v]

Sa strane: “Comissione doni mittendis et expensis.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et suo Minori consilio cum Consilio rogatorum possendi mittere dictum donum ipsi Barach per unum ex nostris hic de populo faciendi expensam in mittendo ipsum ab yperperis centum infra. Et faciendo comissionem ipsi ituro cum dono et expediendi ipsum prout opus fuerit et eis videbitur cum plena auctoritate et libertate huius consilii.” Captum per LXXXV, contra III.

“Secunda pars est de non dando. [Prekriženo]” [66]

22. 3. 1436, f. 67.

Sa strane: “Pro donando Casnatano Teucro.”

“Prima pars est de donando Chasnathano bech Theucro.” Captum per CI, contra XI.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro eodem.”

“Prima pars est de donando suprascripto Casnatano ducatorum quinquaginta.” Captum per LXXXV, contra XVII.

“Secunda pars est de donando ducatos treginta. [Prekriženo]”

31. 3. 1436, f. 69.

Sa strane: “Pro dono Teucri.”

“Prima pars est de donando ambaxiatori voiuode Barach Teucri.” Captum per LXXVI, contra VIII.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro eodem.”

“Prima pars est de donando eidem yperperos LXX in illis rebus de quibus videbitur domino Rectori et suo consilio. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de donando ut supra yperperos LX.” Captum per LXVII, contra XVII, extra 2.

14. 12. 1436, f. 108v.

Sa strane: “Pro dono Teucri.”

“Prima pars est de donando Teucro nuncio voiuode Isach.” Per LXXVI.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro eodem Teucro.”

“Prima pars est de donando dicti Teucro in panno yperperis quadraginta. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de donando in panno yperperis XXX^a” Per LXVI.

22. 12. 1437, f. 172-172v.

“Prima pars est de donando vayuode Turcho Ysach.” Captum per ballotte LXXVIII, contra XII.

“Secunda est de non donando. [Prekriženo]”

“Primapars est de donando dicto voyuode Ysach yperperis quadringtonos in panis.” Captum per ballotte LVIII.

“Secunda pars est de donando prefato vayuode yperperis trecentos quinquaginta in pannis ut supra. [Prekriženo]” [172]

“Prima pars est de donando nuntio prefati vayuode Ysach Turcho.” Captum per ballotte LXXXII.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

“Prima pars est de donando dicto nuntio yperperis triginta in pannis.”
Captum per ballotte LXXVIII.

“Secunda pars est de donando yperperis quadraginta ut supra in pannis.
[Prekriženo]” [172v]

Acta Consilii Maioris VI (1440–1442)

3. 6. 1440, f. 35.

Sa strane: “Pro donando Esebech Teucro.”

“Prima pars est de donando voyuode Esebech Teucro.” Per LXX, contra II.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro eodem.”

“Prima pars est de donando dicto voyuode Esebech in illis rebus et raubis que Minori consilio videbuntur usque ad yperperis sexcentos.”
Per LII, contra XX.

“Secunda pars est de donando ut supra dicto voyuode yperperis quingentos. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro donando ambaxiatori dicti Esebech.”

“Prima pars est de donando ambaxiatori Turcho dicti voyuode Esebech.”
Per LXXI, contra I.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro eodem.”

“Prima pars est de donando dicto ambaxiatori Turcho in eo quid videbitur Minori consilio yperperis trecentos.” Per L, contra XXII.

“Secunda pars est de donando sibi ut supra yperperis CCL^a. [Prekriženo]”

20. 9. 1440, f. 50v.

Sa strane: “Pro mittendo ambaxiatam magno domino Theucro.”

“Prima pars est de mittendo ambaxiatam magno domino Teucro pro incumbentibus opportunitatibus domino nostro.” Per LX, contra XXXIII.

“Secunda pars est de non mittendo. [Prekriženo]”

Sa strane: “Mittantur duo nobiles.”

“Prima pars est de mittendo duos nostros nobiles ambaxiatores ad dictum dominum Teucrum.” Per LXXXVII, contra VII.

“Secunda pars est de mittendo unum solum nobilem. [Prekriženo]”

Sa strane: “Mittantur cum donis.”

“Prima pars est de mittendo dictam ambaxiatam cum donis.” Per LXXXVIII, contra V.

“Secunda pars est de mittendo eam sine donis. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro donando Casnataro Teucro.”

“Prima pars est de donando Casnataro ambasiatori magni Teucri.” Per LVIII, contra VI.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro donando Casnatharo ambasiatori Teucro.”

“Prima pars est de donando dicto Casnataro ambasiatori ut supra inter ipsum et famulos eius ducatos auri CL^{ta} inter ducatos auri et alias res que videbitur domino Rectori et eius Minori consilio.” Per XXXVIII, contra XXV.

“Secunda pars est de donando ut supra ducatos auri C. [Prekriženo]”

23. 9. 1440, f. 51.

Sa strane: “Limitatio salarii ambasiatori Teucri famulorum, equorum pene et aliorum opportunum pro ambasiatori Teucri.”

“Prima pars est quia ambaxiatores elligendi et mittendi ad dominum

Omorat imperatorem Teucrorum habere debeant pro dicta met ambaxiatorum eorum illud met salarium famulos equestres et pedestres et equorum minime limitationem expensarum pro eo tempore et sub illis met pena modis, formis et condicionibus in omnibus et per omnia secundum partes alias captas in Consilio rogatorum sub die quarto nouembris 1431, quoniam fuit missa ambaxiata ad dictum dominum Teucrum saluo et excepto dono eidem fiendo quod reseruatur in alio consilio.” Captum per LXVIII.

“Secunda pars est de mittendo dictam ambaxiatam aliter alio modo. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro donando imperatorum Teucrorum Omorath.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et eius Minori consilio cum Consilio rogatorum de donando prelibato domino Omorath imperatori Teucrorum et suis viseriis et aliis de sua curia usque ad summam ducatorum auri octingentorum in illis donis, argenteriis et rebus de quibus et prout dicto domino Rectori et eius Minori consilio cum Consilio rogatorum videbitur.” Per LVII, contra XVIII.

“Secunda pars est de donando ut supra usque ad summam solummodo ducatorum auri septingentorum. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro expedicione ambaxiatorum.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et eius Minori consilio cum Consilio rogatorum quod pro opportunitate dicte ambaxiate possint ad inuenire denarios [Prekriženo: ad] neccessarios ad prode de quinque pro centenario a quibusconque personis et undequamque prout ipsi domino Rectori et dicto suo consilio cum Consilio rogatorum melius videbitur possendo obligare comune nostrum et eius bona [Prekriženo: ab] illis a quibus leuarentur denarii ad prode ut supra cum illis clausulis et solemnitatibus opportunis et consuetis. [Prekriženo: Exceptuando ab hic libertate quod non possint accipi denarios aliqui de causa dicta de depositis communis nec de mileo

comunis]. Et de pluri possint etiam dicta de causa accipere et leuare de denaris depositorum nostri communis exceptuando denarios, milii et depositorum mortalitatis qui non intelligantur nec intelligi debent in presenti libertate.” Per LXXII, contra III.

“Secunda pars est de non dando dictam libertatem. [Prekriženo]”

26. 9. 1440, f. 51v.

Sa strane: “Pro comissione danda ambaxiatorum ad imperatorem Turchum.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et suo Paruo consilio cum Consilio rogatorum dandi et faciendi comissionem ambaxiatoribus nostris elligendis et mittendis ad dominum Omorath imperatorem Teucrorum prout ipsi domino Rectori et consilio suo cum Consilio rogatorum videbitur et placuerit pro bono statu et conseruamento nostre rei publice non possendo tamen aliquo modo supponere Ragusium ad aliquod tributum seu censem dandum ipsi imperatori neque ad aliquod suum dominum.” Per ballotte omnes.

“Secunda pars est de non dando dictam libertatem. [Prekriženo]”

“Ellectio duorum ambaxiatorum ad imperatorem Teucrum facta per scrutinium more solito

Ser Nicola Si. de Goze ballotte LIII, contra XLVII.”

“Habuerunt terminum ad deliberando de acceptando vel refutando per totam diem dominicam 9 octobris.”

“1440 die dominica 9 octobris ser Nicola Si. de Goze electi ambaxiatori ut supra se presentauit coram domino Rectori et renuntias ambaxiatam scriptam ex nunc eligens confinia iuxta formam ordinum superinde loquentium videlicet ad Melitam.”

28. 9. 1440, f. 52.

“Ellectio alterius ambaxiatoris ad imperatorem Teucrum

Ser Nicola Pa. de Gondola ballotte XLVIII, contra XLVIII. [Prekriženo]”

“Ellectio alterius ambaxiatoris ad imperatorem Teucrum
Ser Nicola de Georgio ballotte XLVIII, contra XLVI, extra VIII
Ser Nicola Pa. de Gondola ballotte XLVIII, contra XLVIII, extra VI.”

“Reballotacio suprascriptorum propter paritatem ballotarum
Ser Nicola de Georgio ballotte XLIII, contra LII, contra VIII
Refutauit. Ser Nicola Pa. de Gondola ballotte XLVIII, contra XLVIII
extra VI.”

Sa strane: “Habuit terminum per totam dominica diem 9 octobris.”
Sa strane i ispod: “Die dominica 9 octobris. Ser Nicolla Pa. de Gondolla
et ultrascriptus ser Nicolla de Goze ambasiatores electi ut supra se
presentantes coram domino Rectori renuntiauerunt ellecte ambassiate
eorum eligentes ex nunc confinia iuxta formam ordinum superinde
loquentium.” [52]

17. 10. 1440, f. 56.

“Ellectio duorum ambasiorum ad imperatorem Teucrum factam per
scrutinum more solito
Ser Jacobus de Sorgo ballotte LVIII, contra LVII.”

22. 10. 1440, f. 57.

“Ellectio alterius ambaxiatoris fieri restantis mittendi ad Teucrorum
imperatorum factam per scriptinium more solito
Ser Nicolinus de Baxilio. Remansit per ballotte LXII, contra LVII.”
Sa strane: “Habuint terminum per totum diem mercuri proxime futuris.”
Ispod: “Die mercurii predicto. Refutauit ser Nicolinus de Baxilio et
elegit confine Melite iuxta ordines.”

29. 10. 1440, f. 58.

“Ellectio unius ambaxiatorum ad Portam Tucri restantis fieri loco ser
Nicolini de Basilio qui refutauit.
“Acceptauit. Ser Steffanus de Benessa ballotte LXIII, contra LVII.”

Sa strane: “Datum est temporis sibi usqe ad diem proxime futurum.”

7. 12. 1440, f. 68.

“Prima pars est de donando ambaxiatorum Esebech Teucri.” Captum per L, contra XII.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

“Prima pars est de donando dicto ambaxiatorum in capicis panni ad yperperorum quinquaginta.” Per LIII, contra VIIII.

“Secunda pars est donando eidem ad yperperorum XL^a in panno ut supra. [Prekriženo]”

8. 3. 1441, f. 88.

Sa strane: “Fida datam mercatorum Ragusinis uniuersalis.”

“Prima pars de affidando omnes et singulos mercatores nostros Ragusinos existentes tam in partibus Bosne, Rassie et Sclauonie quam in tenutis Turchorum veniendi Ragusium et eius districtum cum omnibus suis rebus, mercantiis, bonis et auere, ibique standi, morandi et pernoctandi indeque discedendi tute libere et secure cum impedimento et molestia reali et personali omnino cessante. Et hoc usque per totum mensis maii proxime futuris non rumpendo primum viagum. Et hanc fidam non intelligentur habere mercatores illi qui sunt in Ragusium scilicet solummodo illi eam habeant qui decetero ab hodierna die venient.” Per LXXXVII, contra VII.

“Secunda pars est de non dando dictam fidam. [Prekriženo]”

Sa strane ispod: “Die dicto cridatus per Luxam riuerium.”

29. 5. 1441, f. 110v.

Sa strane: “Fida datam nostris mercatoribus.”

“Prima pars est de affidando omnes et singulos mercatores nostros Ragusinos qui a die saluiconductis [Prekriženo: dati] et fide date et concessione die VIII marci proxime preteriti venerunt huc Ragusium

tam de partibus Bossine, Rassie et Sclauonie quam de tenutis Turchorum quod cum personis et arniixiis eorum tantum tute et libere et sine impedimento aliquo sibi aliqualiter inferendi possint et valleant stare, morari et pernoctare in Ragusio et eius pertinentiis et ab hinc ad libitum suum discedere usque per totum mensem septembris proxime futuros. Et similiter de affidando emendo et singulos mercatores nostros in dictis partibus existentes possendi venire Ragusium et eius districtum et pertinentias cum personis et arniixiis suis tamen. Et ibidem stare, morari et pernoctare et ab hinc discedere tute, libere et secure et sine impedimento usque per totum dictum mensem septembris proxime futuris.” Per ballotte omnes, contra I.

“Secunda pars est de non dando dictam fidam. [Prekriženo]”

Sa strane ispod: “Proclamato in locis solitis die 30 maii 1441.”

1. 6. 1441, f. 112.

“Prima pars est de donando Agub ambaxiatori basse Teucri Romanie.”
Per LXXXV, contra XVIII.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

“Prima pars est de donando dicto Agub ambaxiatori nostri yperperos centum.”

“Secunda pars est de donando eidem unam petiam panni veronensis et ducatos auri decem.”

4. 7. 1441, f. 118-119.

Sa strane: “Ambasiata mittenda ad bassam Romanie.”

“Prima pars est de mittendo ambaxiatam nostram ad bassam Romanie in partibus Sclauonie.” Per ballotte LXXXII, contra XIII.

“Secunda pars est de non mittendo. [Prekriženo]”

Sa strane: “Uno de populo mittendo.”

“Prima pars est de mittendo in dicta ambaxiata unum ex nobilibus

nostris. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de mittendo unum ex popularibus nostris.” Per ballotte LXIII, contra XXIII.

Sa strane: “Mittatur cum pena.”

“Prima pars est de mittendo dictum ambaxiatorem cum pena.” Per ballotte LXXXII, contra VI.

“Secunda pars est de mittendo ipsam ambaxiatam sine pena.
[Prekriženo]”

Sa strane: “Limitacio pene.”

“Prima pars est de ponendo penam dicto ambaxiatori iperperorum quadringentorum.” Per ballotte LXXI, contra XXVII.

“Secunda pars est de ponendo penam yperperorum CCC. [Prekriženo]”

Sa strane: “Salarium ambaxiatori.”

“Prima pars est de dando de sallario dicto ambaxiatori yperperum centum quinquaginta pro duobus mensibus. Et si de pluri ultra dicto duos menses steterit quod habere debeat yperperum unum singulum die qua de pluri steterit. [Prekriženo]”

“Secunda pars est quod habere debeat de sallario pro dictis duobus mensibus yperperum centum. Et si de pluri steterit quod habere debat yperperum unum singulum die mensis dictum est.” Per ballotte LIII, contra XLI.

Sa strane: “Quantitas equorum et famulorum.”

“Prima pars est de dando dicto ambaxiatori equos quinque et famulos tres.” Per ballotte LXXIII, contra XXI.

“Secunda pars est de dando equos quatuor et famulos tres. [Prekriženo]”

[118]

Sa strane: “Salarium famulorum.”

“Prima pars est de dando de sallario famulis suprascripte ambaxiate ad yperperorum quatuor cum dimido singulo mense et pro quolibet eorum. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de dando de sallario suprascriptis famulis ad yperperorum quatuor pro quolibet eorum singulo mense.” Per ballotte LXXIIII, contra XXIII.

Sa strane: “Expensa oris limitanda.”

“Prima pars est de limitando expensam oris suprascripti ambaxiatori.”

Per ballotte LXXXII, contra XII.

“Secunda pars est de non limitando. [Prekriženo]”

Sa strane: “Limitacio suprascripte expense.”

“Prima pars est de dando dicto ambaxiatori pro expensis oris sui famulorum et equorum ad iperperis tres cum dimidio singula die cum hoc quod si minus expendire quod totum id quid super esset restituere debeat comuni nostro. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de dando pro dictis expensis ad iperperis tres singula die cum condicione suprascripta.” Per ballotte LXVIII, contra XX.

Sa strane: “Quia mittatur cum donis.”

“Prima pars est de mittendo dictum ambaxiatum cum donis.” Per ballotte LXXXII, contra XI.

“Secunda pars est de mittendo sine donis. [Prekriženo]”

Sa strane: “Limitaciones doni.”

“Prima pars est de mittendo donatum dicto basse in illo quid videbitur domino Rectori et suo Minori consilio yperperos quadringentos.” Per ballotte XLVIII, contra XLV.

“Secunda pars est de mittendo donatum modo predicto eidem basse yperperos sexcentos. [Prekriženo]” [118v]

Sa strane: “Quia ambaxiator de populo elligendo in Consilio rogatorum.” “Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et suo Paruo consilio cum Consilio rogatorum possendo elligere dictum ambaxiatorem.” Per ballotte LIII, contra XXXVIII.

“Secunda pars est de elligendo illum in presenti consilio. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro expedizione dicti ambaxiatori comissione et denaris repperiendis.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et eius Minori consilio cum Consilio rogatorum possendi facere comissione dicti ambaxiatori et etiam possendi repperire pecuniam necessariam pro expedizione ipsius ad prode de quinque pro centenario obligando commune nostrum et bona ipsius cum soluzione consuetum et opportunum. Et etiam expediendo ipsum ab hinc prout opus fuerit.” Per ballotte omnes, contra III.

“Secunda pars est de non dando dictam libertatem. [Prekriženo]” [119]

10. 7. 1441, f. 120.

“Prima pars est de donando ambaxiatori basse de Romania qui ad nos venit.” Per ballotte CII, contra VI.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

“Prima pars est de donando dicto ambaxiatori in illis rebus de quibus videbitur domino Rectori et suo Paruo consilio yperperorum sexaginta.” Per ballotte LXXVIII, contra XXXIII.

“Secunda pars est de donando dicto ambaxiatori in illis rebus de quibus videbitur ipsi domino Rectori et suo Minori consilio yperperorum quinquaginta. [Prekriženo]”

20. 7. 1441, f. 121-121v.

Sa strane: “Addicio doni fiendi basse Romanie.”

“Prima pars est de addendo dono fiendo basse Romanie yperperorum

ducentos de pluri.” Per ballotte LXXXVIII, contra VI.

“Secunda pars est de non addendo. [Prekriženo]” [121]

Sa strane: “II nobiles elligendi in Sclauoniam pro ambaxiata exponenda basse cum Petro de Primo.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et suo Paruo consilio cum Consilio rogatorum quod possint elligere duos ex nobilibus nostris in partibus Sclauonie existentibus cum quibus Petrus de Primo electus ambaxiator esse debeat ad exponendum ambasiatam nostram basse Romanie.” Per ballotte LXXXVIII, contra VII.

“Secunda pars est de non dando dictam libertatem. [Prekriženo]” [121v]

31. 7. 1441, f. 124.

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et suo Paruo consilio cum Consilio rogatorum quod possint illos duos nobiles nostros mittere cum Petro de Primo de Sclauonia ad bassam Romanie sicut captum est aut illos deponere et non mittere prout et sicut ipsi domino Rectori et suo Minori consilio cum Consilio rogatorum melius videbitur. Et quod etiam facere possint et dare illam comissione superinde que ipsis domino Rectori et suo Paruo consilio cum Consilio rogatorum videbitur. Et quod etiam mittendo dictos duos nobiles cum dicto Petro in ipsa ambaxiata quod dictus dominus Rector cum dicto Minori consilio ac cum Consilio rogatorum prouidere possint ipsis de expensa oris famulorum et equorum fienda pro ipsis nobilibus prout ipsis dominus Rectori et suo Paruo consilio cum Consilio rogatorum videbitur.” Per ballotte CVI, contra VIII.

“Secunda pars est de stando prout stamus. [Prekriženo]”

30. 8. 1441, f. 132.

Sa strane: “Gratia facta ambaxiatoris venientibus a Porta.”

“Prima pars est de faciendo gratiam ser Jacobo de Sorgo et ser Steffano de Benessa ambaxiatoribus nostris qui fuerunt ad Portam magni Turci et nunc venientibus a ciuitate Pece que ut scribunt aliquantis

perledebatur peste quod ipsi ambaxiatores cum eorum comitua et arnixiis possint intrare et venire intra ciuitatem nostram Ragusi attento quod quinquaginta dies sunt quod ipsi recesserunt sospites ab ipsa ciuitate Pece.” Per ballotte XLV, contra VI.

“Secunda pars est de non faciendo dictam gratiam. [Prekriženo]”

Sa strane: “Gratia facta patrono nauis venientiis a Peca.”

“Prima pars est de faciendo gratiam patrono aut fratri patroni nauis qui conduxit ipsas ambaxiatas quod volente ipsi possit ad libitum suum venire et intrare ciuitatem nostrum cum X [Prekriženo: octo] sociis secum. Et similiter si quis mercator Raguseus fuerit supra ipsa nauis quod libre possit cum mercanciis et arnixiis venire et intrare ciuitatem attento quod omnes in dicta nauis existentes saui sunt et dies L^{ta} sunt quod recesserunt a ciuitate Pece que aliquantis per erat signata peste.” Per ballotte LVI, contra IIII.

“Secunda pars est de non faciendo dictam gratiam. [Prekriženo]”

23. 9. 1441, f. 133-133v.

Sa strane: “Libertas tractandi et firmandi pacta et acordium cum magno imperatorum Turchorum et bassa Romanie.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et eius Minori consilio cum Consilio rogatorum quod possint tractare et firmare pacta et acordium cum magno imperatori Teucrorum et bassa Romanie et aliis suis viseriis et consiliariis in honorando dictum imperatorem et dictos dominos bassam, viserios et consiliarios omni anno cum donis honoribus et ambassiatis a ducatis mille auri inferius prout ipsi domino Rectori et suo Minori consilio cum Consilio rogatorum melius videbitur cum clausulis capitulis et solemnitatibus oportunis. Et hoc pro redimendo nostros mercatores existentes in jurisdictionibus et tenutis dicti imperatori cum suis mercanctiis et hauere. Et pro franchiciis et libertatibus ab eo imperatore obtinendis in possendo mercantizare et traficare tute et libere et secure per quecunque territoria et dictiones Teucrorum. Et pro

conseruatione statue Ragusii et nostre Rei publice et in pace viuendo et non gueriçando.” Per LXXVIII, contra LV.

“Secunda pars est de non dando dictam libertatem.” [Prekriženo] [133]

Sa strane: “Libertas mittendi unum nobilem ambaxiatorem ad imperatorem Turchorum et bassam Romanie.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et eius Minoris consilio cum Consilio rogatorum mittendi unam personam ydoneam ex nostris nobilibus de eius voluntate sine pena aut si nobilis repperiri non posset unum de populo nostro cum pena ad magnum imperatorem Turchorum et ad bassam Romanie pro firmando secum pacta et acordium ultrascripti et de quibus arrengatum fuit in presenti consilio. Et faciendi commissionem tali persone et expensam necessariam videlicet tam pro salario dicte persone iture quam pro equis et salario famulorum et aliorum opportunorum que videbuntur pro dicto domino Rectori et suo consilio cum Consilio rogatorum ac pro expedizione promissorum inueniendi et accipiendi denarios unquaque et a quibus melius videbitur eis dicta ex causa ad prode de quinque pro centenario obligando nostrum comune more solito cum ea libertate et auctoritate qua posset facere presens Maius consilium.” Per CVIII, contra LXX.

“Secunda pars est de non dando dictam libertatem. [Prekriženo]” [133v]

28. 9. 1441, f. 135.

Sa strane: “Fida mercatorum.”

“Prima pars est de affidando omnes et singulos mercatores nostros Ragusinos tam qui a die VIII marci proxime preteriti citra venerunt Ragusium quam qui omnia venient deinceps usque per totum mensem januarii proxime futuris tam de partibus Bossine, Rasie, Zente, Sclauonie quam etiam de tenutis Turchorum quod cum personis et arnixiis eorum tamen tute et libere et sine impedimento aliquo possint et valleant venire, stare, morari et pernoctare in hac ciuitate nostra Ragusii et eius pertinenciis et ab hinc ad libitum suum discedere durante tempore presentis fide. Et hoc

non rumpendo presens viagum.” Per ballotte LXVII, contra XXVIII.

“Secunda pars est de non fidando. [Prekriženo]”

Sa strane ispod: “Die XXVIII septembris 1441 cridatis in locis consuetis.”

29. 9. 1441, f. 135v.

Sa strane: “Libertas donandi et simoniam dandi ad Portam Teucrorum.”

“Prima pars est quia cum difficillimum quinymo impossibile quod animmo sit a Porta Teucri obtinere ea que inter dominis habere et impetrare ab imperatore Teucrorum pro liberatione nostrorum mercatorum in tenutis eius detentorum et pro franchiciis et libertatibus et aliis de quibus data est plenaria comissio ambaxiatori nostro illuc ituro. Ideo de dando libertatem domino Rectori et eius Minori consilio cum Consilio rogatorum possendi expendere pro dono et simoniis dandis ad dictam Portam [Prekriženo: ducatos auri septingentos] de denariis nostri communis.” Per LXVII, contra XLV.

“Secunda pars est de non dando dictam libertatem [Prekriženo: de ducatis solummodo quadringentis]. [Prekriženo]”

“Prima pars est de dando dictam libertatem de ducatis septingentis. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de ducatis auri quadringentis.” Per LXXXVIII, contra XXIII.

5. 12. 1441, f. 153.

Sa strane: “Libertas pro ducatos CCCC expensis ad Portam.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et eius Minori consilio cum Consilio rogatorum per quam annuatim expendere possint de denariis nostri communis si eis videbitur usque ducatos auri quadringentos ultra ducatos mille expendendos vigore partis Maioris consilii capte et scripte in ipso Maiori consilio sub XXIII mensis septembris proxime preteriti in honorando imperatorem Turchorum et duos bassam Romanie, vicerios et consiliarios suos omni anno cum

donis et ambaxiatis pro franchiciis et libertatibus ab ipso imperatorum optinendis ut in dicta prima libertate contentis.” Per LXXVIIII, contra LXVIII.

“Secunda pars est de non dando dictam libertatem. [Prekriženo]”

5. 2. 1442, f. 167v.

Sa strane: “Fida data mercatoribus.”

“Prima pars est de affidando omnes et singulos mercatores nostros Ragusinos tam qui a die VIII martii proxime preteriti citra venerunt Ragusium quam qui etiam venient deinceps usque per totum mensem marci proxime futuris tam de partibus Bosne, Rasie, Zente quam quam [Tako] etiam de tenutis Turchorum quia cum personis, equis et arnisiis eorum tamen tute, libere et sine aliquo impedimento possint et valeant venire, stare, morari et pernoctare in hac ciuitate nostra Ragusii et eius pertinentiis et ab hinc pro libito eorum voluntatis discedere durante tempore presentis fide. Et non rumpendo presentis viagum. Ita tamen et cum hoc quod creditis predictorum affidatorum possit cartas et instrumenta contra ipsos suos debitores affidatos summare scilicet nequaque eos artare nec molestare.” Per LXXVII, contra XXVII.

“Secunda pars est de non dando dictam fidam. [Prekriženo]”

8. 2. 1442, f. 168v.

Sa strane: “Dando nuncio voyuode Ysach.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et suo Paruo consilio cum Consilio rogatorum possendi donare Vratcho nuntio voyuode Ysach Teucri.” Per ballotte CXVI, contra VI.

“Secunda pars est de non dando dictam libertatem. [Prekriženo]”

Sa strane: “Libertatis doni.”

“Prima pars est de dando dictam libertatem donandi suprascripto Vratcho nuntio suprascripti vayuode in pannis iperperis triginta.” Per ballotte CXVIIII, contra III.

“Secunda pars est de [Prekriženo: dando] libertatem donando suprascripti in pannis iperperis XXV. [Prekriženo]”

Acta Consilii Maioris VII (1442–1445)

24. 3. 1442, f. 6v.

Sa strane: “Mittendo Petrum Primi cum ambaxiatoribus Turchorum.”
“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et eius Minori consilio cum Consilio rogatorum mittendi Petrum de Primo cum ambaxiatoribus imperatorum Turchorum ad loca ubi fuerunt detenti et detenta mercatori nostri et eorum mercanti et auere in tenutis ipsius imperatorum pro liberatione eorum. Et hoc cum illis met salario numero equorum et famulorum ac expensorum quibus antea missus fuit ad Portam.”

Per LXXXIII, contra III.

“Secunda pars est de non dando dictam libertatem. [Prekriženo]”

31. 3. 1442, f. 7v.

Sa strane: “Fida mercatoribus.”

“Prima pars est de prorogando affidam alias factam nostris mercatoribus videlicet de de [Tako] affidando omnes et singulos mercatores nostros Raguseos tam qui Ragusium venerunt et affidati fuerunt per totum mensem martii presentem quam qui etiam venient per totum mensem aprilis proxime venturis de partibus Bosine, Rasie, Zente et de tenutis Turchorum quia cum personis, equis, arnixiis quam eorum tamen tute libere et sine aliquo impedimento possint et valeant venire, stare, morari et pernoctare in ciuitate nostra Ragusi et eius pertinentiis et ab hinc pro libito eorum voluntatis discedere durante tempore presens fide. Et non rompendo presentis viagium. Ita tamen et cum hoc quod creditores predictorum debitorum affidatorum possint cartas et instrumenta suorum debitorum contra et supra ipsos suos debitores summare scilicet nequaque eos artare nec molestare.” Per LXXXV.

“Secunda pars est de prolongando dictam fidam per medium mensem maii proxime futurum ut supra. [Prekriženo]” Per XVIII.

“Secunda pars est de prolongando dictam fidam per medium [Prekriženo: totum] mensem maii proxime futurum ut supra.” Per CXVIIII. [Prekriženo]

“Prima pars est de prorongando affidam alias datam mercatoribus nostris Ragusium que spirat per [Prekriženo: totum] mensem presentem.” Per CXVIII.

“Secunda pars est de non prorogando. [Prekriženo]”

31. 3. 1442, f. 8.

Sa strane: “Pro donando.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et eius Minori consilio cum Consilio rogatorum donando Alibech Teucro et Dimitrio grammatico argolico ambaxiatorum imperatorum Turchorum qui venerunt ad nostrum dominium.” Per ballotte LXXXVII, contra XXVIII.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro donando.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et suo Minori consilio cum Consilio rogatorum donandi suprascriptis Allibech Teucro et Dimitrio grammatico a ducatos sexcentis infra in illis rebus et per illum modum et formam de quibus ipsi domino Rectori et suo Minori consilio cum Consilio rogatorum videbitur.” Per LXXX, contra XLVI.

“Secunda pars est de dando libertatem domino Rectori et eius Minori consilio cum Consilio rogatorum donandi scriptis ambaxiatorum a ducatis quingentis infra in illis rebus et per illum modum et formam de quibus ipsi domino Rectori et suo Minori consilio cum Consilio rogatorum videbitur. [Prekriženo]”

17. 4. 1442, f. 12.

“Prima pars est quod cum denariis, depositi afflictum communis non sufficerint ad possendo facere ducatorum auri sexcentos de quibus datam fuit libertas per presens consilium pro dono faciendo ambaxiatorum

Turchorum scilicet defficiant iperperis CCCCXIII. Ideo ibit pars de dando libertatem domino Rectori et suo Paruo consilio leuandi ex depositis communis nostri pro supplementum dictorum ducatorum sexcentorum dictos iperperos CCCCXIII.” Per ballotte omnes, contra V.

“Secunda pars est de non dando dictam libertatem. [Prekriženo]”

5. 5. 1442, f. 16.

“Prima pars est quod Petrus de Primo ambaxiator noster dum se repperiret in presenti viagio visitare debeat bassam Romanie cum donis si idem bassa veneat in partibus Sclauonie.” Per ballotte LVI, contra XLI.
“Secunda pars est de visitando cum sine donis. [Prekriženo]”

“Prima pars est de donando dicte basse per manus dicti Petri de Primo in argenterii ducatos auri quinquaginta.” Per ballotte LXII, contra XXXV.
“Secunda pars est de donando in argenterii ut supra ducatos auri XL^{ta}.
[Prekriženo]”

“Prima pars est quod dictus bassa visitetur cum dono predicto expensis communis nostri.” Per ballotte LXXV, contra XXIII.

“Secunda pars est quod visitetur expensis omnium mercatorum nostrorum. [Prekriženo]”

28. 11. 1442, f. 68.

Sa strane: “Libertas pro denariis leuandis de dohana mayori et de dohana becharie.”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et eius Minori consilio quod ut satisfieri possit debito ser Trifoni de Buchia supra comune nostrum quod factum fuit pro sanisfemendo littere cambii facti pro ambaxiatoris nostros ad Portam existenti ipse dominus Rector et eius Minus consilium dicta decausa possint accipere et leuare de denariis qui asssimantur in dohana mayoris pro ponendo ad deposita et etiam denariis seconde page dohane becharie videlicet id quod supra fuerit

soluendo Anieli Cechapesse pro milio quod tenetur comuni nostro.” Per ballotte omnes, contra IIII.

“Secunda pars est de non dando dictam libertatem. [Prekriženo]”

19. 12. 1442, f. 74.

Sa strane: “Pro donando Esebech Teucro.”

“Prima pars est de donando Esebech filio Isaach Teucro.” Per LXXXIII.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

Sa strane: “Pro eodem.”

“Prima pars est de donando ipsi in panno perperis CL^a.” Per LXXVI.

“Secunda pars est de in panno ut supra perperis CXX^{tii}. [Prekriženo]”

4. 1. 1443, f. 77.

“Prima pars est de donando Dautbech vayuode Sitnize.” Per ballotte XLVIII, contra XVI.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

“Prima pars est de mittendo donatum suprascripto vayuode per Nicolam de Forte iturum ambaxiatorum ad Portam iperperis centum in argenteriis.” Per ballotte XLIII, contra XXXVII.

“Secunda pars est de mittendo donatum suprascripto in argenteriis ut supra iperperis octuaginta. [Prekriženo]”

“Prima pars est de donando Zabagl ambaxiatori suprascripti vayuode.”

Per ballotte L, contra XXXI.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

“Prima pars est de donando suprascripto ambaxiatori in pannis iperperis quadraginta. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de donando supracripto ambaxiatori in pannis iperperis triginta.” Per ballotte LVIII, contra XXIII.

9. 7. 1443, f. 114v.

Sa strane: “Pro mittendo sulfurorum in Ungariam ad amonitantium ducatos L^a infra.”

“Primaparsest de dandolibertatem domino Rectorietsuo Minori consilio cum Consilio rogatorum possendi expendere a ducatis quinquaginta infra pro emendo sulfurorum et illud mittendo serenissimo domino nostro regi Vladisslao Hungarie etc. pro opportunitate exercitus ituri contra Theucros.” Per omnes, I^a excepta.

“Secunda pars est de non dando dictam libertatem. [Prekriženo]”

12. 7. 1443, f. 116v.

Sa strane: “Accipiatur sulfurorum communis pro mittendo in Ungaria.”

“Cum predie captum fuerit in Minori consilio de mittendo in Ungariam sulpharum a ducatos quinquaginta infra pro opportunitate exercitus Ungarorum contra Teucros et cum difficultate et miniscaro precio habere possit. Ideo prima pars est de leuando et mittendo ut supra de sulfurum nostri communis a milliaribus quatuor inferius attento quod nostrum comune reperitur habere in satis bona quantitate. Et cum hoc quod loco dicti sulfurrum quod accipietur tantundem emi et reponi debeat in nostro comune de primo sulfare quid haberi poterit.” Per LXXIIII, contra II.

“Secunda pars est de non leuando. [Prekriženo]”

14. 5. 1444, f. 175.

“Prima pars est de augendo penam capitaneo et patrono duarum galearum armandarum contra Turcos ultra penam statuti.” Per ballotte CXV, contra VIII.

“Secunda pars est de non augendo. [Prekriženo]”

“Prima pars est de augendo ipsam penam de yperperis quadringentis. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de augendo de iperperis quingentis.” Per ballotte LXXXVII, contra XXXVIII.

“Ellectio capitanei suprascriptarum galearum factam per scrutinum more solito

Jurauit. Refutauit. Ser Zupanus de Bona ballotte CVIII, contra III.”

“Ellectio patroni unus suprascriptarum galearum facta per scrutinum ut supra Jurauit. Refutauit. Ser Marinus Juni de Georgio ballotte LXXVIII, contra XXXVIII.”

29. 5. 1444, f. 180.

Sa strane: “Gratia Nichole Russinouich.”

“Prima pars est de faciendo gratiam Nicole Russinouich de Umbla quod idem Nicola sit franchus et absolutus ab eo quod inculpatus est pro homicidio inquisizione contra eum facta pro domino Rectori et eius judices ad quam ipse Nicola cadatus non comparuit. Et hoc attento quod donum nostrum multum indiget persona ipsius Nicola in armata que peratur contra Teucros.” Per ballotte CXXII, contra X.

“Secunda pars est de non faciendo dictam gratiam. [Prekriženo]”

Acta Consilii Maioris IX (1449–1453)

1. 3. 1449, f. 12.

“Prima pars est de donando vauode Isabech Teucro.” Per ballotte LV, contra XII.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

“Prima pars est de donando dicto vauode Isabech in pannis ducatos centum auri.” Per XLVII, contra XX.

“Secunda pars est de donando dicto solummodo ducatos octuaginta auri in pannis. [Prekriženo]”

“Prima pars est de donando Vratcho ambassatori dicti vauode [Prekriženo: in pannis iperperis triginta].” Per ballotte LIII, contra XIII.

“Secunda pars est de non donando [Prekriženo: dicto solummodo iperperis XXV in pannis]. [Prekriženo]”

“Prima pars est de donando dicto ambassiatori in pannis iperperis triginta.” Per ballotte LII, contra XV.

“Secunda pars est de donando solummodo iperperis XXV in pannis. [Prekriženo]”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et suo Minoris consilio de possendo expendere a iperperis XXX infra pro mittendo dictum donum dicto vauode.” Per LV, contra XII.

“Secunda pars est de non dando. [Prekriženo]”

14. 5. 1449, f. 30.

“Prima pars est quia cum iperperis XXX alias capti pro expensa mittendi donum Exabech Teucro sufficere possint quia ubi credebatur ipsum donum mitti in Bosina nunc opportet illud donum mittere in Uschopie ubi se repperit ipse Exabech propterea ibit prima pars de dando libertatem domino Rectori et suo Minoris consilio quod ultra dictis iperperis XXX prime libertatis ad huc expendere possint alios iperperis XXIII in mittendo ipsum donum.” Per ballotte omnes, preterquam.

“Secunda pars est de non. [Prekriženo]”

16. 2. 1451, f. 174v.

Sa strane: “Non fuerit positus.”

“Prima pars est de mittendo ad voyuodam Ysebech Teucrum. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de non mittendo. [Prekriženo]”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et eius Consilio paruo cum Consilio rogatorum mittendi unum nuncium de populo ad vayuodam Ysebech Teucrum dando sibi iperperis centum pro suo

salario et expensa [Prekriženo: et teneatur stare ibi a diebus octo infra et ducere secum famulos duos equestres suis expensis]. Et de mittendo per ipsum nuncium dicto Ysebech in dono valutam ducatorum centum in illis rebus que videbuntur prefato domino Rectori et suo consilio cum Consilio rogatorum faciendo commissionem ipsi nuncio prout ipsis domino Rectori et consilio suo videbitur cum Consilio rogatorum.” Per CXIII, contra XVI.

“Secunda est de non dando. [Prekriženo]”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et eius Minori consilio leuandi a depositis communis saluo quam a depositis mortalitatis denarios opportunos pro expensa fienda pro dicto nuncio et donis predictis.” Per CXXIII.

“Secunda est de non dando. [Prekriženo]”

6. 7. 1452, f. 251.

“Prima pars est de franchando et liberando Radossatum Bogauchich Tribignanimum a summa alias lata contra ipsum pro homicidio quod commisit, et cassando ipsam summam. Ita quod tute et libere possit venire Ragusium et in suum districtum et stare, habitare et discedere pro sue libito voluntatis non obstante dicto homicidio. Et hoc contemplatus et precibus sclavi imperatoris Teucrorum.” Per LXXXII, contra XII.

“Secunda pars est de non. [Prekriženo]”

Acta Consilii Maioris X (1453–1456)

21. 4. 1455, f. 173v-174.

“Prima pars est de donando Esebech Auranesouich et suo [Prekriženo: nuncio] ambassiatori.” Per LXXXVI, contra VII.

“Secunda pars est de non donando. [Prekriženo]”

“Prima pars est de donando dicto Esebech iperperis trecento in illis rebus de quibus videbitur domino Rector et Minori consilio.” LXXXVIII, contra 14.

“Secunda pars est de donando ei iperperis CCL. [Prekriženo]” [173v]

“Prima pars est de donando ambassiatori Esebech Auranesouich iperperis octuaginta in illis rebus de quibus domino Rectori et Minori consilio videbitur.” Ballotte LXXXIII, contra XX.

“Secunda pars est de donando ei iperperis LX. [Prekriženo]”

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et Minori consilio leuandi ex deposito nostri communis exceptis deposito mortalitatis iperperis trecentos octuaginta pro dono faciendo Esebech Auranesouich et eius ambassiatorum.” Per 94, contra 9.

“Secunda pars est de non [Prekriženo: faciendo] dando. [Prekriženo]” [174]

Acta Consilii Maioris XI (1457–1460)

22. 3. 1458, f. 34v-35.

“Prima pars est de mittendo ambassiatam magno Turco.” Per CXL, contra XXVII.

“Secunda pars est de non mittendo. [Prekriženo]”

“Prima pars est de mittendo duos ex nobilibus nostris.” Per CXXXVII, contra XXXI.

“Secunda pars est de mittendo unum. [Prekriženo]”

“Prima pars est de dando dictis ambassiatoribus pro tribus mensibus pro eorum salario ad iperperorum CCC pro quolibet eorum et iperperum unum pro quolibet eorum qualibet qua de pluri starent in dicta ambassiata.” Per CXXXVIII, contra XXII.

“Secunda pars est de dando ut supra ad iperperorum CC. [Prekriženo]”

“Prima pars est de dando dictis ambassiatoribus famulos X equestres et equos XVI.” Per CXXXVII, contra XXX.

“Secunda pars est de dando famulos octo equestres et 47 pedites et equos XIII°. [Prekriženo]”

“Prima pars est de dando famulis ituris cum dictis ambassiatoribus in mense et ad rationem mensis ad iperperorum 4÷ pro quolibet et duplum expenditori.” Per CXLIII, contra XXV.

“Secunda pars est de dando ipsis ad iperperorum 4 et duplum expenditori. [Prekriženo]”

“Prima pars est de limitando expensas dictis ambassiatoribus.” Per CLXI, contra VII.

“Secunda pars est de non limitando. [Prekriženo]”

“Prima pars est de limitando ipsis ad iperperorum XII quolibet die et si minus expenderint ad eum sacramento restituere teneantur comuni nostro.” Per CXXI, contra XLVI.

“Secunda pars est de limitando ad iperperorum X in die. [Prekriženo]”
[34v]

“Prima pars est de augendo penam dictis ambassiatoris ultra penam statuti et qui vadit per plateam non habeat excusationem.” Per CXLVII, contra XXI.

“Secunda pars est de non augendo. [Prekriženo]”

“Prima pars est de augendo dictam penam unicuique dictorum ambassiatorum de iperperis VI^c. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de augendo ipsam penam de iperperis VIII^c.” Per LXXXVI, contra LXXII.

“Prima pars est de dando dictis ambassiatoris pro massariciis quas ex suis secum portabunt ad iperperorum X pro quolibet.” Per CXXIII, contra XLIII.

“Secunda pars est de dando ad iperperorum VIII. [Prekriženo]”

“Prima pars est de dando dictis ambassiatoris pro confectionibus secum portandis et donandis.” Per CXXXVIII, contra XXXI.

“Secunda pars est de non dando. [Prekriženo]”

“Prima pars est de dando dictis ambassiatoris pro dictis confectionibus secum portandis et donandis iperperis XL.” Per CXVIII, contra XLVIII.

“Secunda pars est de dando iperperis XXX. [Prekriženo]”

“Prima pars est de mittendo dictam ambassiatam cum donis.” Per CLIII, contra XIII.

“Secunda pars est de mittendo sine donis. [Prekriženo]”

“Prima pars est de donando imperatori Turcorum et sue curie in denariis et rebus usque ad summam et amontantiam ducatorum auri trecentorum prout domino Rectori et Minori consilio videbitur. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de donando ut supra ducatos quadringentos.” Per LXXXVI, contra LXXXI.

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et suo Minori consilio cum Consilio rogatorum leuando de quibuscumque depositis communis nostri denariis opportunos pro expeditione dicte ambassiate et dando commissionem prout ipsis videbitur.” Per CLI, contra VIII.

“Secunda pars est de non dando. [Prekriženo]” [35]

23. 3. 1458, f. 36v.

Sa strane: “Ambo accepterunt et iurarunt.”

“Oratores ad imperatorem Turchorum per scrutinium electi

Ser Palladinus Mar. de Gondola ballotte LXXIII, contra LXIII, extra XI
Ser Palladinus Pe. de Lucharis ballotte LXXXVII, contra XXXIII, extra
XI.”

24. 1. 1459, f. 83v.

“Prima pars est de donando aliquid in subsidium studii fratri Dominico de Ragusio Ordinis predicatorum qui fuit cum ambassiatoribus nostris in Turchia et secundum relationem ipsorum ambassatorum bene et laudabiliter se gessit et ipsis officiose seruiuit. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de non donando.” LXI, contra LVIII.

12. 12. 1459, f. 148v.

“Prima pars est de dando de denaris communis nostri domino Jacobo de Gondola qui fuit ambassiator ad imperatorem Turcorum ducatos auri quinque quos ipse dominis Jacobus dedit capicibassis et prothogeris curie dicti imperatoris secundum morem dicte curie attento quod ipse pecunie expedite fuerunt in honorem domini nostri.” Per XXXXV, contra 9, extra II.

“Secunda pars est de non dando. [Prekriženo]”

6. 8. 1460, f. 188.

“Cum sit quod Bartolus Lonchouich alias interceptus fuerit et captiuatus per Turcos et deinde efugerit ipsorum Turcorum manus ob quam fugam ipsi Turci reposeunt eundum Bartolum et minantur facere represaglias contra mercatores nostros et propterea eidem Bartolo est preclusa via ita quod non audet ire ad Turcorum loca. Et etiam alii mercatores nostri non sine discumine represagliarum tendunt ad ipsa loca Turcorum. Idcirco prima pars est de faciendo gratiam dicto Bartolo Lonchouich quod ut habeat commoditatem concordandi cum illo Turco cuius fuit captiuus possit vendere unam quartam suam terrenorum in Terris Nouis [Prekriženo: Canali]. Cum hoc quod precium in nullam rem conuersti possit nisi pro satisfaciendo et soluendo dicto Turco prout conuentum

fuerit cum ipso Turcho. Qui denarii dandi debeant mitti per manus consocium per manus cuius mercatorum nostrorum ad hoc ut in aliud non expendantur. Et ad hoc ut ab ipso Turco habeatur littera franchicie et absolutionis attento quod ut fertur dictus Turcus ad presens est pauper et res poterit secum transigi et componi pro modica summa pecunie. Per CXVIII, contra XII.”

“Secunda pars est de non faciendo dictam gratiam. [Prekriženo]”

Acta Consilii Maioris XII (1460–1466)

30. 3. 1462, f. 69v.

“Prima pars est de affidando ab omnibus debitibus omnes mercatores et subditos nostros qui fuerunt per totam diem 28 presentis in Bosna, Sclauonia, Romania et aliis tenutis Turchorum et eorum hauere quod portabit per totum mensem septembbris proxime futuris. Cum hoc quod creditores dictorum mercatorum possint uti eorum juribus contra ipsos eorum debitores ad lites et sententiam consequendam. Sed tamen non possint cum sententia nec aliter cogere ipsos debitores nec eorum hauere mobile quod secum portassent Ragusium contra alia vero bona debitorum uti possut jure suo prout melius poterunt.” Per CX, contra VIII.

“Secunda pars est de non affidando. [Prekriženo]”

13. 10. 1462, f. 90-90v.

“Per dar qualche prouidimento idoneo mediante el qual cum tempo se vegna ad satisfar alli merchadanti nostri damnificati per Turchi de li cinquemilia ducati ad essi merchadanti nostri pigliati per dicti Turchi cum quello menor [Prekriženo: sequestro] senestro che se puo tanto di tutta la citta nostra quanto uniuersalmente di la merchadanti par alli officiali sopra çio deputati chel se debia proueder in questo modo.

Primo chelli officiali alias facti ad far la auarea de li suprascripti ducati V^m debiano et siano tenuti al pui tardi per lo presente mese hauer

dechiarito et in scriptis al menor conseglio portato chi sono quelli de li dicti nostri [90] merchadanti li quali hano pagato li dicti ducati V^m alli Turchi zoe chi et quanto ad questo mettando ogni diligentia cum sacramenti et altre inquisitione opportune. Et questo a ciò chel chi di hauer habia et chi non die hauer non habia et la dicta dechiaration che sera portata in scriptis per li dicti officiali della auarea se debia poner in notaria in uno quaderno separato azo che de temp... [Ne vidi se] tempo se possa in esso quaderno notar et scriuer alla posta de ...anno [Ne vidi se] quanto el vignera ad receuer.

Item per poter schuoder li dicti ducati V^c se debia obseruar questo modo zoe che tuti quelli li quali trarano de la citta nostra tanto per terra quanto per mar panni o altre merchantie per portarle in li luogi in li quali Turchi hano dominio. Intendando etiam in questo Srebernia, Suonich et tuta Ussora tanto cittadini quanto forestieri et etiam quelli de li nostri li quali venderano ad forestieri de terra ferma li quali sono obligati ad pagamento de la dohana schiaua siano tenuti oltra el pagamento consueto pagar una per cento de dohana. La qual una per cento se debia recoglier et assunar solum per questa caxon de restituir li dicti ducati V^m alli suprascritti damnificati. Et quelli della stima in le pollize che faciano sempre debiano de sotto le pollize far mention della dicta una per cento digando. Item per una per cento tanto quanto sera. Et li dohaneri debiano tegnir uno libro separato et uno sacho separato per la dicta una per cento. Et ogni sei mesi se debia sparter per li camerlengi tutto quello che sera recolto ad chadaun de essi participantи in li dicti ducati V^m per rata. Et cussi se debia obseruar fin che serano recolti et pagati li dicti ducati V^m.

Item se algun facesse alguna polliza per algun luogo non subdito allo dominio di li Turchi como e Bosna et altri luogi et poy portasse o facesse portar li panni o altre merchantie in li luogi de Turchi cada alla pena de XXV per cento. La qual pena debia andar ad conto del pagamento de li dicti ducati V^m trouandosse la verita.” [90v]

9. 2. 1463, f. 116.

“Prima pars est de concedendo ser Marco de Bona quod possit conducere Ragusium lanas suas de Turchia quas habet in Anchona tamen cum modis, structuris et conditionibus infrascriptis videlicet quod ipse ser Marcus debeat assortari facere in Anchona dictas lanas, et illam earum partem que sibi videbitur esse non inferior nec detenor lanus Sancti Mathei possit conducere Ragusium et ipsam tam vendere quam laborare ut volueritur cum hoc quod dicte lane que per ipsam conducentur debeant exonerari per manus officialium artis lane. Et videri ac examinari debeant per sex magistros intelligentes eligendos et sacramentandos per Minus consilium. Et ille ex dictis lanis que reperirentur per dictos sex magistros esse inferiores lanis Sancti Mathei sint communis nostri tanquam lane perdit in contrabandum. Et per Minus consilium multi debeant ad vendendum in Marchiam pro dicto comuni nostro que sit misse in Marchiam non possint emi per dictum ser Marcum nec per aliquem alium eius nomine sub pena ducatorum centum cuius pene medietas sit accusatoris per cuius accusationem veritas haberetur et alia medietas communis nostri. Pro quibus lanis conducendis Ragusium que reperirentur esse inferiores lanis Sancti Mathei dicto ser Marco non possit fieri aliqua gratia nisi per omnes consiliarios omnium consiliorum nostrorum.” Per CXII, contra XXI.

“Secunda pars est de non concedendo. [Prekriženo]”

12. 7. 1464, f. 173v.

“Prima pars est de prolongando per totum mensem septembbris proxime futuris fidam alias datam mercatoribus nostris videlicet illis qui venerunt sub dicta fida [Prekriženo: et] de locis Turchorum et omnibus qui venient infra dictum tempus de locis ipsorum Turcorum et etiam mercatoribus et hominibus nostris de Narente.” Per LXXXVII, contra VII.

“Secunda pars est de non prolongando. [Prekriženo]”

Acta Consilii Maioris XIII (1466–1472)

20. 5. 1466, f. 11v.

“Prima pars est de faciendo gratiam voyuode Aghmat quod per teritorium nostrum possit portare in Tribigne a quinguis XIII° infra vini de Marchia quod fiet portari per manus Franchi Obuganouich.” Per LXXXII, contra XIII.

“Secunda pars est de non faciendo. [Prekriženo]”

28. 11. 1466, f. 24.

“Prima pars est de dando libertatem domino Rectori et suo Minoris consilio cum Consilio rogatorum donandi Nasumbech Turcho voyuode Sitnize et eius ambassatori prout ipsis et quantum melius videbitur.” Per LXXXV, contra V.

“Secunda pars est de non dando. [Prekriženo]”

30. 3. 1468, f. 92.

“Prima pars est de faciendo gratiam ser Paladino de Lucharis quod pro diebus decem possit venire Ragusium non obstante confini ad quod est quia refutauit ambassiatam ad Turchos cum hoc quod dicti dies decem non computentur sibi in dicto confini.” Per CXXI, contra XX.

“Secunda pars est de non faciendo. [Prekriženo]”

27. 4. 1468, f. 94v.

“Prima pars est de prolongando ser Paladino de Lucharis terminum per dies quinque ad redeundum Stagnum ad suum confine ad quod stare debet quia refutauit ambassiatam ad imperatorem Turcorum.” Per LXXXVI, contra XVII.

“Secunda pars est de non prolongando. [Prekriženo]”

20. 12. 1468, f. 127v.

“Prima pars est de concedendo voyuode Ismaeli quia de Stagno et Ponta possit conduci facere in Omblam quingua trecenta vini et illa transferre in Tribigne cum hoc quod dominus Rector cum Minori consilio debeant ponere unam custodiam ne dictum vinum consumantur in locis nostris.” Per CLV, contra XXII.

“Secunda pars est de non concedendo. [Prekriženo]”

30. 1. 1469, f. 135v.

“Prima pars est de faciendo gratiam Thaut Turcho quod de Stagno et Ponta possit extrahere a quinguis trecentorum infra vini et illud conducere per mare in Ombla et de Ombla per terram in Tribigne.” Per omnes, contra VI.

“Secunda pars est de non faciendo. [Prekriženo]”

2. 10. 1469, f. 159v.

“Ellectio unius consiliarii Minori consilii in loco ser Elie Pe. de Bona et qui iuit per ambassiatorum ad Turchiam

Ser Johannes Tho. de Bona ballotte 000

Refutauit. Ser Simonis Pe. de Bona ballotte LXXI, contra XLVIII, extra I.

Ser Nicola Sar. de Bona ballotte LXII, contra LVII.”

27. 4. 1470. f. 184v.

“Prima pars est de prolongando Georgio Cresman terminum per annos quinque ad emendum dominum loco domus alias sibi donate per dominium nostrum quam vendidit causa se redimendo a manibus Turchorum remanentibus plegiis obligatus prout sunt.” Per CIII.

“Secunda pars est de non prolongando. [Prekriženo]”

8. 1. 1472, f. 256.

“Prima pars est de concedendo liberum ingressum in urbem ambassatoribus nostris qui venerunt de Turchia et eorum famulis die

lune proxime futuris si interim non emerget aliqua suspitio. Et hoc quia tunc erunt dies XL ex quo recesserunt a Porta attento quod eis dato sacramento dixerunt se aduertisse tam in eundo quam in redeundo de non tangendo in aliquo loco infecto.” Per LVI, contra XXXI.

“Secunda pars est de remittendo in arbitrium officialium cazamortorum. [Prekriženo]”

Acta Consili Maioris XIV (1477–1483)

24. 5. 1478, f. 81.

“Prima pars est de firmando capitula additionis dohanarum sine additionis solutionis mercantiarum lecta in presenti consilio.” Per LXXX, contra LXXVII.

“Secunda pars est de non firmando. [Prekriženo]”

“Prima pars est de firmando capitula additionis temporis officialium de foris et salariatorum.” Per CXVI, contra LI.

“Secunda pars est de non firmando. [Prekriženo]”

“Per poter al meglio che se puo dar modo de acrester le intrate nostre azo che se possa supplir al pagamento de la grande quantita de denari che ne bisogna pagar ogni anno ad Turchi et ad altre spexe le qual ha el comun nostro par alli proueditori de la terra che se debia proueder in questo modo zoe.

Primo che li panni forestieri al intrar debiano pagar pui del usato una per cento.

Item che tute altre robe et mercantie al ussir per terra ferma excepto li panni Ragusei ultra el consueto debia pagar una per cento. Et etiam in questo siano inclusi quelli li quali per mare andasseno alla via de la Auallona o ad altri luogi per andar in Schiuonia o Romania.

Item de tuti li veluti et panni de seta excepto quello che se portasse per suo uso al intrar debia pagar ultra el consueto una per cento.”

Acta Consilii Maioris XVI (1491–1498)

22. 10. 1492, f. 45.

“Prima pars est de dando confine ad Plocias aut ad Pillas ser Valentino Laur. de Sorgo qui venit de Sophia infirmus febre et fluxi ponendi carum custodiam expensis suis.” Per omnes, contra III.

“Secunda pars est de non dando. [Prekriženo]”

31. 12. 1493, f. 96v.

“Prima pars est de dando libertatem officialibus cazamortis quod possint dare confine ser Antonio Si. de Bona qui venit infirmus de Turchia in aliqua domo ad Plocias tamen cum custodia ponenda expensis dicti ser Antonii.” Per 90, contra 37.

“Secunda pars est de non dando. [Prekriženo]”

6. 3. 1496, f. 181.

“Prima pars est de condeminando ser Nicolinus Mar. de Gondola oratorem qui fuit in Turchia propter fallum et omissionem commissionem ei facte per literas diei VI februari 1495 dirrectarum ser Martolize de Restis sit priuatus per omnes sex continuas omnibus officiis et beneficiis communis nostrum tam intus quam extra secundum parere aduocatorum communis. [Prekriženo]”

“Secunda pars est de faciendo aliter.” Per CLVII, contra LXXXVIII.

15. 12. 1496, f. 200.

“Prima pars est de prolongando ser Marino Dy. de Ragnina emptori dohane becharie terminum ad soluendum de ratione dicte dohane yperperos quingentos per totam XV januari proxime futuris et tanto minus quanto prius recederent oratores ituri cum charaz ad Portam cum hoc quod si non solueret in termino totum restum presens prolongatio sit nulla remanante plegiaria obligata prout erat.” Per 133, contra 39.

“Secunda pars de non prolongando. [Prekriženo]”

IZVORI I LITERATURA

IZVORI

Neobjavljeni izvori:

- Državni arhiv u Dubrovniku, Dubrovnik (DAD)
- Fond: *Acta Consilii Maioris*, sv. I-XVII (1415–1506)

Objavljeni izvori:

- Dinić, Mihailo. *Odluke veća Dubrovačke republike*, knj. 1. Beograd: Srpska akademija nauka, 1951. (ćir.)
- Dinić, Mihailo. *Odluke veća Dubrovačke republike*, knj. 2. Beograd: Srpska akademija nauka i umetnosti, 1964. (ćir.)
- Iorga, Nicolae. *Notes et extraits pour servis a l'histoire des croisades au XV siècle*, Vol. II. Paris: Ernest Leroux, 1899.
- Lonza, Nella, i Zdravko Šundrica. *Odluke dubrovačkih vijeća 1390–1392*. Zagreb, Dubrovnik: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku, 2005.
- Lonza, Nella. *Odluke dubrovačkih vijeća 1395–1397*. Zagreb, Dubrovnik: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povijesne znanosti u Dubrovniku, 2011.
- Tkalčić, Ivan, i Josip Gelcich. *Monumenta Ragusina. Libri reformatio-num*, sv. I-V. Zagreb: Jugoslovenska akademija znanosti i umjetnosti, 1879–1897.
- Zelić, Danko, i Ana Plosnić Škarić. *Dubrovnik: Civitas et Acta Consiliorum 1400–1450*. Zagreb: Hrvatska zaklada za znanost, Institut za povijest umjetnosti, 2017.

LITERATURA

Članci:

- Gelčić, Josip. “Dubrovački arhiv”. *Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini*, br. 22 (1910): 537–588.

Summary

Deliberations of the Major Council of the Republic of Ragusa on the Ottoman Empire and the Ottomans (1417–1496)

The Major Council represented the highest authority in the Republic of Ragusa. It decided on the election of officials (of various functions in the political system of the Republic of Ragusa), as well as envoys; gave approval for the import and export of goods and the provision of various services, made a wider range of deliberations on diplomatic missions, determined the amount of diplomatic gifts for rulers, noblemen and other officials of neighboring countries, as well as to their envoys who came to Ragusa. Over time, the most important responsibilities of the Major Council were transferred to the *Consilium Rogatorum*. From 1415, the recording of the deliberations of all councils was separated, and the deliberations of the Major Council were recorded in the series *Acta Consili Maioris* (1415–1808), which includes 67 volumes. The deliberations of the Major Council were written in Latin using abbreviations common to medieval Latin scribal practice. The preserved documents from this series are in good condition and quite legible. Activity of the Major Council in relation to the Ottomans moved within the presented framework of its established activities. The analysis of the deliberations of the Major Council indicates that these contacts are most active and most pronounced in the chronological framework from 1430 to 1452. To the greatest extent, the deliberations cover a wider range of Ragusan diplomatic missions, the reception of Ottoman envoys and officials in Ragusa, determining the number of gifts for Ottoman dignitaries and envoys, deciding on the funds that the envoys could spend at the Ottoman courts for the purpose of honoring rulers, grand viziers and other dignitaries with whom they would conduct negotiations that were extremely important for Ragusan trade. In a smaller number of cases, they deliberated on the withdrawal of Ragusan merchants from the territory of the Ottoman Empire to the territory of the Republic at a time of

immediate danger to their safety, as well as on the support in the conflicts that the Hungarians led against the Ottomans. Special attention in the activities of the Major Council was occupied by the issue of diplomatic gifts and honoring Ottoman rulers, viziers, pashas, and other officials and their envoys who brought news from their rulers to Ragusa. Deliberations about the Ottoman sultans Murat II and Mehmet I are directly related to diplomatic communication at the highest state level, which included the most important issue of paying the annual tribute. Some of the Ottoman officials mentioned through the decisions of the Major Council are Hamza Bey, Ishak Bey, his sons Isa Bey Isaković and Barak Bey, Ismael, Daut Bey, Nazum Bey and other unnamed dignitaries. For the aforementioned Ottoman beys, the Major Council voted gifts in cloth, silver, other objects or money. The amount of the gifts depended on several factors, such as the rank of the official, the seriousness of the current situation on the ground, the demands on that person, etc.